

BAŞBAKANIMIZ ADANA'DA

Dilimizde önekler

Yeni Karşılıklar Kılavuzu, türkçenin türlü söz yaratma yollarına baş vurdu. Eldeki sözlerle kolayca karşılanamaz sanılan bir takım yabancı dil sözleri, dilimizin şimdiye kadar az kullanılmış söz yaratış erkleriyle pek güzel türkçeleştirilebildi.

Bu yollardan biri de dilimizde önek kullanılması ve bunlarla - hele terimler için - çok değerli yeni bir zenginlik kazanılmasıdır. Avrupanın bir türlü kendini bencillikten kurtaramıyorsa bilgisi, bu önekler içinde - biri ötekini tutmaz - iki görüş ortaya atılmıştır:

1 — Türk dili ve onun bağlı olduğu Ural - Altay dil ardası, yalnız sonelerle söz yaratır, önekleri yoktur. Avrupa dillerinin bağlandığı İndo - Öropeen dil ardası, önek zenginliği ile, bu dillerin üstüne çıkar.

2 — Önekler, özünde birleşik sözlerdir. Bir söz, başka birçok sözlerin başına katılarak onlarda bir anlam değişikliği yapar. Bu yolda kullanış çoğalınca önce gelen söz yıpranarak tek sözlüğünü kaybeder ve bir önek olur.

Düzgün düşünen bir kafa, bu iki avrupalı görüşü yan yana koyunca, bunların biribirini tutmadığını kolayca görür. Neden mi? Soralım şu avrupalı bilginlere:

— Önekler söz birleşmelerinin doğurduğu bir dil zenginliği midir?

— Evet!
— Söz birleşmeleri yalnız İndo - Öropeen dediğiniz dil ardasının malı mıdır?

— Hayır!
— Türk dili sonelerle söz yarattığı gibi, söz birleştirmeleriyle de söz yaratmaz mı?

— Evet!
— Öyle ise, türk diline ne üstünlüğünüz kalır?

— Görülüyor ki, öneklerin başa getirilmiş söz kırıntıları olduğu kabul edilince, bunların yalnız bir dile, yahut bir dil ardasına özel olduğu yolunda böbürlenmelere yol kalmıyor.

Olsa olsa şu kalıyor ki türkçe, sonek zenginliğinin verdiği genişlik ve kolaylık içinde söz birleştirmeleri daha az kullanmış olduğundan, şimdiye kadar bundan doğan önek sistemine de az önem vermiştir, denilebilir.

İşte kılavuz şimdiye kadar yararı açık olan bu kapıyı biraz daha açmıştır. "Şimdiye kadar yarı açık", dedim. Şunun için ki, çünkü dilimizde bile - belki farkına varmaksızın - önekli sözler kullanmıyor değildik. Örnek olarak şu sözlerle bakınız:

İlerigitmek: "bu işte ileri gidiyorsunuz", dersem, bundan "geri,"nin karşıtı olan "ileri,"ye doğru yürünüldüğü anlaşılır. O işte değerinden, yahut gereğinden artık davranıldığı anlaşılır. Bu demektir ki ileriye gitmek ve ... den ileri gitmek anlamlarından başka olarak - birleşik söz kılığında - bir ilerigitmek anlamı vardır.

İlerigelenler: "bu yurdun ileri gelenleri," demek, herhangi bir yarışta ilk gelen adamlar demek değildir. O yurdun en göze çarpan, en sözü geçen adamları demektir. Demek ki böylece gene başında "ileri," sözü bulunan bir birleşik söz yaratılmıştır.

İleri sözü başa gelerek yapılan bu birleşik sözler çoğalınca ileri sözü bunların başında bir önek değeri almış olur.

Önsöz, önek, ... gibi sözlerde ön; Başkumandan, başpehlivan, ... gibi sözlerde baş, sonsöz, son gün, son ek ... gibi sözlerde son kelimeleri de - tıpkı ileri gibi - birer önek olarak kullanılmaktadır.

Görülüyor ki dilimizde söz birleştirme yoluyla yapılan sözlerin bir takımında başa gelen söz tikesi çokça kullanılarak önek değeri alabilmektedir.

Kılavuz, bir takım kavramları karşılarken bu önek sistemini bir az daha genişletti. Avrupa kültürünün yarattığı karşılıklı kavramları, o diller gibi, önekle anlatmak yolunu açtı.

Kılavuzda kullanılan yeni örneklerin başlıcaları şunlardır:

1. — Yat: Fransızca (im, in, il, ir) gibi kılıklar alan önek, ayrılık, yabancılık, yatlık anlatır. Osmanlıca arabçadan alınma olarak kullanılan (gayri) ve (ade...) sözlerini başa koyarak bu anlamı gösteriyorduk. Türkçede yabancı, başka, ayrı demek olan (yat) sözü de bu öneklerin yerini tutabilir. Bugün dahi (yadel) gibi bir kullanılışı vardır. Böylelikle fransızca yukarıda sayılan öneklerin ve (non) ün takısıyla söylenen sözlerin karşılığını kolayca kurabiliyoruz. Netekim (gayri milli) sözüne karşı (yatulusal), (gayriahlaki: immoral) karşılığına da (yatahlaksal) denilebilmektedir.

2. — Yanıtı: (yat) ile anlatılan yabancılikten daha ileri olarak terslik gösteren bir önektir. Türk lehçelerinde bu söz, bu anlama olarak bulunmuştur. Bununla fransızca (anti) önekinin anlattığı düşünce karşılanabilmektedir. Osmanlıca bunu ancak baş tarafa (müzadı) sözü getirerek yapılan bir birleştirme ile söyleyebiliyorduk. Ancak bu da yalnız (müzadı taaffün) gibi bir iki terimde yer buluyordu. Fransızca (Antimilitarisme, antisemitisme) gibi sözleri ancak anlatma yoluyla dilimize çevirebiliyorduk.

(Yanıtı) öneki bunların yerini tutabilecek görünür. Nitekim (yantısüel) sözü doğrudan doğruya (antimilitaire) karşılığı olur.

3. — Dış: Fransız dilinde (a) öneki ile anlatılan bir değişim daha vardır. Netekim (immoral) sözü (gayriahlaki: ahlaka uymaz) demek iken, (amoral) sözü (laahlaki: ahlak ile bir ilişkisi yok) anlamına gelir. İşte bu (a) ya karşı türkçede (dış) öneki kullanılabilir.

Nitekim (dışahlaksal) sözü (amoral) ve (dışnomal) sözü (anormal) karşılığı olabilmektedir.

4. — Arsi: Fransızca (inter) önekiyle ve osmanlıca terimlerde arabça sözlerin başına (beynel) getirilmek yoluyla anlatılan ortaklık düşüncesini gösterir. Bu söz türkçe (arası) nin kısaltılmışıdır.

Nitekim (beynelmiele: international) anlamı (arsulusal) diye türkçe söylenebilmektedir.

Bunlar ve bunlara benzer örneklerle dilimizin aldığı kolaylık ve zenginlik, en çok terimler üzerinde çalışılırken kendini göstermektedir.

İ. Necmi DİLMEN

"Yeni fabrikalarımız için elli bin balaya pamuk isterim."

Tarsus, 30 (Özel ayarımızdan) — Başbakanımız İsmet İnönü saat on beşte Yenice'ye geldi ve Mersin İlbay, İlçebay, Mersin ve Tarsus şarbayları, C. H. P. ileri gelenleri tarafından törenle karşılandı.

Başbakan, kendilerini görmeye gelenleri Adana'ya kadar yollarına kabul etmişlerdir.

Tarım Bankasının çifçi borçlarını bölü ile alması hakkında olan kanun için çifçi adına Başbakanımıza teşekkür edildi. Başbakan, cevap olarak, bu kanunu çok severek çıkarttığını bildirdi ve "yeni fabrikalar için 50.000 balye pamuk isterim," dedi.

Sulama işlerine ilgilenecek bu iş üzerinde sorular soran Başbakanımız, bu işin, her yıl iki milyon vermek suretiyle, bölü ile başa - rılması imkânı olup olmadığını sordu. Yeni bir müjde olarak da bölgemizde petrol bulunduğunun anlaşıldığını bildirdi.

Hava tehlikesi hakkında uzun bahisler yapıldı. İsmet İnönü, Adana'dan şimdiye kadar toplanan 70.000 lirayı değil, 70.000 tane hava tehlikesini bilen üye yazılmasını arzu ettiğini söyledi ve Mersin'le Tarsus'ta bu yolda yapılan çalışmaları dikkatle gözden geçirdi.

Başbakan Adana istasyonuna vardığı zaman orada toplanan binlerce halkın «yaş!» sesleriyle selâmlanmış, asker, jandarma ve polis tarafından kendisine saygı töreni yapılmıştır. Başbakanımız Adana durağında saylavlar, C. H. P. üyeleri ve hükümet ileri gelenleri tarafından karşılanmıştır.

Fransız parlamentosunda yeni bir grup

Paris, 30 (A.A.) — Parlamentosunda B. Franklen Buyon'un başkanlığı altında yeni bir grup kurulmuştur. Bu grubun ergesi, ayrış partilere ilgili saylavları bir araya toplamak ve siyasal, ekonomik ve sosyal kalkınma için elbirliği ile çalışmalarını elde etmektir.

Yeni grup bundan başka sosyalist - komünist cephesinin propagandaları ile savaşmak istegindedir.

Tarım bakanı B. Katala ile radikal - sosyalist partilerden bazı saylavlar yeni gruba yazılmışlardır.

Polonya deniz kuvvetini artırmak istiyor

Varşova, 30 (A.A.) — Bütün Polonya'da kutlanan yıllık deniz ayramı dolayısıyla Cumur Başkanı radyoda söylediği bir diyet deniz kıyısı elde bulundurmanın Polonya için olan büyük önemini anmış ve polonyalıları ulusun nızdeki kuvvetini artırmak için yardıma çağırmıştır.

BUGÜN

2 inci sayfamızda okuyunuz: Profesör Sombart'ın yeni bir kitabı

B. GÖBELS DİYOR Kİ:

Almanya'da parti devletten üstündür

B. Göbels ulusal sosyalizmin Almanyaya neler kazandırdığını anlatıyor. Partiden olmaları tenkid hakkı yok

Berlin, 30 (A.A.) — Berlin çevresi ulusal - sosyalist birlikleri töreni öğleden sonra, on beş bin kişinin toplandığı spor sarayında başlamıştır. İş cephesi şefi Ley, ve Berlin nazi kuvvetleri şefi F. Jagovun verdikleri söylevlerden sonra B. Göbels söz almıştır.

Yapılan teahidlere karşı ulusal - sosyalist mi savgayan B. Göbels, programın başarılı parçalarından bahsederek demiştir ki:

— Ülke içinde birlik yaptık. İşsiz sayısını 8 milyondan iki milyona indirdik. Ülke dışında ulusal krediyi yerine getirdik. Gerçi ayrı ayrı herkesin hayatını kurtarmak için çalışıyoruz. Fakat bugün dış dünya meseleleri her günkü dertlerimizi unutturuyor. Hükümeti korumak için bir ordu kama getirmek ulusal - sosyalist pratik alanda çalışması demektir.

Bundan sonra Tempelhof nevrâ yerinde nazi birliklerine bağlı yüz yirmi bin kişi büyük bir

B. Göbels

geçit resmi yapmışlardır. Manevra yeri, gamalı haç taşıyan yüzlerce bayrakla süslenmişti.

B. Göbels, burada da bir söylev vererek Berlin siyasasının yaptığı tansıktan bahsetmiş ve demiştir ki:

— Berlin'i arsulusalıktan e arsulusal yahudilikten kurtardık. Alman hükümet merkezini, onu zehirleyen kaldırım çiçeklerini kurtardık. Ulusal - sosyalizm, patronların kasalarını koruyacaktır. İşçinin hayatını düzeltmek istiyoruz. Bunun için sağlık şartlarına uygun olmaları evleri yıktıracağız ve yerlerine yenilerini yapacağız.

Alman ulusu, bizi dinsizlikle suçlayan, hizmetçi kadınlar gibi her mesele üzerinde kavga eden bu papasları anlamaz. Biz, alman papaslarından çok daha dine bağlıyız. Çünkü susuzlara su verdik, açları doyurduk.

Berlin, 30 (A.A.) — Ulusal sosyalist partisinin Berlin bilgesi kurulayında propaganda Bakanı B. Göbels partiden olmaları tenkidlerde bulunamayacaklarını ve alman ulusunun ahlâkî eğitimi şahsında oruntayan partinin devletten de üstün olduğunu söylemiştir.

DÜNKÜ SPOR GÜNÜ

Dün Ankaradaki maçlar tatsız oldu

Gelecek hafta Selânik şampiyonu Aris takımile şehrimizde yapılacak maç dolayısıyla futbol alanı düzeltilmekte olduğundan Altınordu ile Demirspor arasında dün yapılması lâzım gelen şild maçı geri bırakılmıştır. İdman Cemiyetleri birliğinin kurağı yanındaki ekzersis alanında Ankara Gücü ile Çankaya'nın A, B ve üçüncü takımları dostça birer maç yapmışlardır. Üçüncü takımları maçlarını Ankara Gücü kazanmış ve B. takımları berabere kalmışlardır. A takımları arasında yapılan maç, Ankara Gücü eksik takıma rağmen, bir sayı farkıyla

tün durumda iken çıkan bir kavgaya ve bu kavgaya halkın da katılması yüzünden yarım kalmıştır.

İdman Cemiyetleri birliği tarafından tertib edilmemiş, disiplin hususları sağlanmamış, haçem şapkası başında ve ceketi sırtında iken yönettiği ve böyle açık bir alanda yapılan maçlardan bundan daha iyi bir sonuç beklemek de doğru olmazdı.

İş ciddiye alınmadıkça ve spor kurallarına uygun hareket edilmedikçe yapılacak bu gibi karşılaşmalardan hiç bir fayda olmadığı meydandadır. (Sonu 5. incide)

Havalarımızı böyle uçak bulutları kapladığı gün hava tehlikesinden hiç bir korkumuz kalmıyacaktır. Yurddaş! Bu işi de sen başaracaksın.

Profesör Sombartın yeni bir kitabı

Bugünün büyük alman ekonomistlerinden profesör Sombart bu yıl başına doğru (alman sosyalizmi - Deutsche Sozialismus) adını taşıyan yeni bir eser çıkardı. Adına bakılırsa yalnız alman sosyalizminden bahsedene eser, yakından araştırılınca, geniş bir cemiyet filozofisidir. Sosyalizmi, ekonomik bir hadise olarak değil, yer ve mekân kayıplarından ayrı, halk hayatının en ince damarlarına ilişecek bir şekilde gören Sombart, eserinin on yıl önce yazılmış olacağı gibi otuz yıl sonra da yazılabileceğini söylüyor. Bu yüzden günlük devlet işleriyle ilişiği yoktur. Arasra onlara dokunduysa bile, mesele yalnız dokunmaktır. Yoksa ayıtmak değildir. Bu suretle profesör, eserinin etrafta uyandıracağı herhangi bir siyasal dedikodunun önüne geçmektedir.

Eser, sosyalizmin alman ırası bakımından temellerini arıyor. Sosyalizm, ekonomik bir çağın yavrusudur. Bu çağın ayırıcı vasfı şudur: 1800 de 180 milyon nüfusu olan Avrupa, bir asır sonra 270 milyon daha arttı. Bu üç defa artış, bütün bir dönüm noktasıdır. Üç büyük memleket, Almanya, Fransa ve İngiltere, ödünç verecek fazla bir kapital sahibi olmuşlardır. Bu hadisenin birçok sonuçları var: Köy varlığının dağılışı, eski emek cihazının çözümlüğü, esnaf loncalarının gevşemesi, ev ekonomisinin bozulması ve bunun sonucu olarak bir (kadın meselesi) nin çıkışı, büyük şehrin doğuşu, bir fikir ve girişim hürriyetinin sonuğu, eşyanın makinelerle yapılması, monotonluk V. B. Yazman bu sonuçların her biri üzerine de duruktan sonra doğrudan doğruya konusunu düşünmeğe başlıyor.

Sosyalizmin kaç çeşid anlaşılışı var? İlk bunun cevabını veriyor: 1) *Proudhon'un* anladığı gibi sosyal bir ilerleyiş olan sosyalizm. Bu anlamda hepimiz sosyalistiz! 2) İnsanlığın ahlâksal yükselişini düşünen sosyalizm. Bugünkü nasyonal sosyalizm bu görüşü taşır. Sombart bu noktada *Gobbelin* ve *Ley'in* fikirlerini çözüyor. En son ra, "batı memleketlerinin çöküşü", eserinin sahibi *Spengler* de bu fikirde. 3) Düzen kaygusunu taşıyan sosyalizm ki mülkiyeti kaldırmak, eşitliği kurmak ister. Çok defalar sosyalizmden anlaşılabilir.

Yazman, bu genel anlayışlardan sonra müşahhas kullanışlara geçiyor. Gazetecilerle yazmanların, sıyasacıların ağzından binbir çeşid sosyalist anlayışı görmüyor muyuz? Alman ekonomisti bunların bir listesini yapmakta ve sayısını 187 ye çıkarmaktadır: Tecim sosyalizmi, ekin sosyalizmi, feodal sosyalizm, devlet sosyalizmi... Fakat bu çukluğun içinden çıkmak imkânsız değildir. Sombart, 187 çeşid sosyalizmi üç sınıfa ayırmaktadır: 1) İstenen sosyal düzenin irasına göre sosyalizm: tam veya izafî düzen arzu edilebilir. 2) İstenen cemiyet düzeninin temelini ekonomik veya dinsel oluşuna göre sosyalizm- Mesela Marks ve Hristiyan sosyalizmleri gibi. 3) İstenen sosyal düzenin filozofisine göre sosyalizm: Cemiyet gayesine kahramanca mı, yoksa devrişçesine mi varacaktır? *Mussolini* kahramanca usulü tutmuş bir sosyalist sayılabilir. İtalya paralarından biri üzerine yazılı olan (yüz yıl bir kuzu gibi yaşamaktan ise bir gün kurd gibi yaşamağı daha iyi görürüm- *Meglio un giorno un leone che cento anni una pecora*) sözü onun için bir program görünüyor.

Sombart ayrı bir bölümde *Marx'* tenkid ettikten sonra kendi konusuna geçiyor: Alman sosyalizmi nedir? Buna cevap vermek için profesör, geniş bir dayre çiziyor: Alman sosyalizmi sözünden anlaşılabilir nedir? Bunun cevabı ilk bakışta üç türdür:

1 — Almanlar tarafından yapılan sosyalizme alman sosyalizmi diyoruz, 2 — Alman ruh ve irasına uygun sosyalizme alman sosyalizmi diyoruz, 3 — Ulusal ekonomi anlamını taşıyan bir sosyalizme alman sosyalizmi diyoruz.

Sombart, kendisi tarafından ileri sürülen alman sosyalizminin bu üç çeşid anlamdan hiç birine karşılık olmadığını söylüyor: Benim anladığım se-

kilde alman sosyalizmi, hazır elbise olarak değil, ölçüye göre yapılacaktır. O halde ekonomistin ilkin ekonomik yapının ölçüsünü alması gerektir.

Profesör kitabının bu kısmında bir terzi gibi, Almanyamın ölçüsünü alıyor: Almanyamın bir cesedi, bir ruhu, bir de ülkesi vardır. Alman coğrafyası bu cesedi gösteriyor. Alman halk bilgisi bu cesedin ruhunu anlatıyor- Alman, iş sevgisi taşıyan köylü ve erkek bir halktır. Derin düşünür. Wagner'in (alman olmak, bir şeyi gene onun dileğine göre yapmak demektir: *Deutsch sein heisst, eine Sache nun ihrer selbst willen un*) dediği gibi şeycidir, derin düşünmekle beraber hayal kurmaz. Şefi sever. Fakat bu sevgisi şefi sevmekten değildir, şefin ortaya attığı fikrin ve kanağatin uygun olmasındandır. Sombart güzel ve heyecanlı bir lisan ile alman ulusunun bu ıralarını anlatıyor ve hepsini üç kelime altında topluyor: Derin düşünmek, şeyci olmak, kendine güvenmek. Bu ıralara dayanan profesör, alman sosyalizminin işçi sosyalizmi değil, halk ve kültür sosyalizmi olduğunu izaha başlıyor: Alman sosyalizmi sosyal bir düsturculuk - *Soziale Normatismus'*ur. Bu düsturculuğun bulunduğu yerde ferdlerin davranışı, köklerini siyasal bir örneğin varlığından alan düsturlar tarafından çizilmiştir (Sf. 60).

Bu sosyalizmin dileği, ekonomide değil, kültürdedir. Fayda ve genlik değerlerinin üstünde daha yüksek değerler bulunduğunu düşünen bir sosyalizm: İşte alman sosyalizminin ırası. Bu sosyalizm, Marks sosyalizminin istediği gibi monotonlukta uzaktır. Türülü kültür kısımları arasında benzerlik değil, uyum arar. Çünkü alman sosyalizmi, yağan hayat prensip ve mücerred fikir uğruna feda etmez. Bir defa için kesilmiş, biçilmiş bir şey değildir. Gerakirse Almanyamın güzelliği ve iyiliği için prensipi feda edebiliriz. Bu bakımdan Sombart kendi sosyalizminin doktrineri değil, tarihçi ve gerçeist- *Historisch, realistisch* olduğunu düşünüyor.

Marks'a bu suretle yöney alan alman ekonomisti, şüphesiz sınıf kavgası düşüncesinden de uzaktır. Bir sınıf varsa bu ulusal sınırdır. "Bütün işçiler birleşiniz!", sözüyle ilişiğimiz yoktur. Yeryüzündeki bütün işçi sınıfını göz önüne almayınca, destegimiz devlet olacaktır. Sosyalizmi gerçekleştirecek sınıf değil, devlettir. Sombart, burada Fichte'den beri gelen alman devlet anlayışı ananasına bağlı kalıyor. Zaten kendisi de kanıtlarını Fichte'den ve Stein'den almaktadır.

Profesör bu esasları anlattıktan sonra küçük, ikinci ve üçüncü derecede meselelere dönüyor: Ulus, nüfus, ırk, sıhhat, şef meseleleri. Bu son mesele, alman ırasının diyemidir. *Führer*, akla hemen gelen yukarı sınıf, aşağı sınıf kavramlarıyla ilgili değildir. Şef, tanrı tarafından ulusa gönderilmiştir. Buna bir prensipe iman eder gibi inanmayız. Denekten gelen bir esas, mesela halkın sesi = hakkın sesi, genel yönetim, plebisit gibi esaslar burada değersizdir. Alman sosyalizmi kültür sosyalizmi olmakla beraber, gene bir sosyalizmdir. O halde bir sosyal düzen peşinde olmalıdır. Sombart bu düzenin düşünülüşünü ve alman sosyalizminin bu düzeni sınıflar arasında kuracağını göz önünde tutuyor. Yalnız ekonomist, sınıf kelimesinden kaçıyor görünmektedir. Onun yerine türkçede daha ziyade (esnaf) veya (meslek) kelimeleriyle ifade edilebilecek (Stand) kelimesini tercih ediyor. Devlet sosyal alanda ki meslekleri taniyacak, muhafazasına çalışacak, gerekirse eşitsizlik kuvvetlendirilecek, meslek ve esnaf kurumlarına yer verecektir. Esnaf ve mesleklerin yürüyüşünde hürriyet var, fakat bu hürriyet sınırsız değildir. Devlet kontrol edecektir. Esnafın ve mesleklerin hürriyet gerçevesi içinde varlığına engel olan bazı fikir hastalıklarının devlet ortadan kaldırmalıdır. Bu hastalıklar şunlardır: İlerleyiş düşüncesi, eşitlik kaygusu, monoton ve her yerde aynı olan emek fikri. İlk ikisi demokrasinin, sonuncusu proletarya sosyaliz-

DIŞ HABERLER

İNGİLTERE'DE:

Almanya İngiltere ile deniz önürdeşliğine girişmeyecek

Londra, 30 (A.A.) — Bay Neville Chamberlain, verdiği bir söylevde sunları söylemiştir:

" — Kayser'in, İngiliz denizciliğinin üstünlüğüne meydan okumak için gemi yaptırmaktaki ısrarı, Almanya ile kavgamızın sebebi olmuştur. Alman önergesi, bu meydan okuyuşunun tekrarlanmasını imkânsız hale koymaktadır.."

İngiliz teciminin durumu

Londra, 30 (A.A.) — Hazinenin 1935 finansal yılı için çıkardığı istatistiklere göre gelirler, 1.197.141 liralık bir artma göstermektedir. Harclar 7.694.031 liralıktır. Açık, bütçenin geçen yıl bu ara gösterdiği aşıktan 6.496.890 lira daha çoktur. İlk üç aylık rakamların, genel olarak düşkün oldukları ve gelecek ayların verimliliği ile ilgili olmadıkları söylenmektedir.

İSPANYA'DA:

İspanyada utsuzluğa karşı savaş

Madrid, 30 (A.A.) — Gazeta de Madrid, iş, sıhhat ve soysal yardım bakanlığının utsuzluğa karşı savaş hakkındaki buyruğusunu yaymaktadır.

İspanyada artık iyi yaşayış aracı olarak tanınmayacak olan utsuzluk kaldırılmıştır. Efrenci hastalıklarına tutulmuş olan kimseler ya özel bir doktor tarafından veyahut resmî hastanelerde iyi edilmek zorunda.

Açık bir sosyal korku gösteren hasta bakımdan çekindiği takdirde zorla hastaneye yatırılarak sağıtılacaktır.

BULGARİSTAN'DA:

Kıral Boris Verdör torpidosunda

Sofya, 30 (A.A.) — Kıral Boris ile prens Kiril dün Varnaya gidecek Fransız Verdön torpidosunda Amiral Rive tarafından verilen öğle şöleninde bulunmuşlardır: Kıral Boris torpidodan Fransız cumur başkanı B. Löbrone içten bir telgraf çekmiştir.

Torpidolar Selâniğe gitmek üzere Varnadan hareket etmiştir.

minin ortaya attıkları boş ideolojilerdir. Alman sosyalizmi gerçekleşmek için bunlardan kurtulmalıdır.

Sombart, bu filozofîye dayanan eserinin son bahsinde devletin plânlı ekonomiyeye gözet yapmağı yükümlü olduğuna işaret ediyor.

Büyük alman ekonomistinin eserine ne değer biçilebilir? Eser, dört beş aydanberi alman basınında epi aytırdı. Bugünkü siyasal rejim, tarihi, anlaşılacağına göre, iyi gözle karşılamış değildir. Bize göre (alman sosyalizmi) eseri, hitlerciliğin sağcı eğlimlerini fazla siyle, solcu eğlimlerini bir parça kandırmıştır. Nasyonal - sosyalizmin bugünkü hali, başlangıçta, sosyalist yönetimin gittikçe zayıflamasıyla aldığı şekil Sombart'ın kitabındaki sosyalizme yabancı değildir denebilir. Eser, devletin bakışını, şehirden ziyade köye, endüstri ve tecimde toplanma ve tamamlanma hadiselerinden ziyade orta sınıfa elverişli bir sıyasa güdülmesine, ekonomik hayatı yüzde yüz devletleştirmek yerine plânlı bir ekonomiyeye çekiyor. Nasyonal - sosyalizmin solcu eğlimleriyle beslenen yazarlar, şüphesiz bu çağırıyor kabul edemeyeceklerdir. Netekim eser hakkında yapılan tenkidlerin çoğu bu bakımdan eseri bir gerilik saymaktadır.

SOVYETLER BİRLİĞİNDE:

Sovyet ağır endüstrisinin çalışmaları

Moskova, 30 (A.A.) — Sovyet ağır endüstrisi ilk altı ay içinde yıllık plânın yüzde 49.5 ini başarılarak 11 milyar 267 milyon rublelik üretim yapmıştır. Bu miktarda 1934 yılının aynı devresine nisbetle yüzde 25.3 fazlalık vardır.

Font üretimi 6 milyon 5 bin ton ile 1934 yılının ilk altı ayına nisbetle yüzde 23.6, demir 12 milyon 743 bin ton ile yüzde 35, çelik 5 milyon 850 bin ton ile yüzde 30.5, kömür 49 milyon 755 bin ton ile yüzde 12.6 artmıştır. Fazlalık bakırda yüzde 69, alüminyumda yüzde 7.8 asidsülfürük yüzde 31.7, kobalt yüzde 252, yük vagonlarında yüzde 131, kamyonlarda yüzde 30 ve traktörde yüzde 18.3 dır.

Sovyetler Birliğinde havacılık çalışmaları

Moskova, 30 (A.A.) — Sovyetler birliği merkez yürütüm komitesi, Sovyetler birliği 1. mükerer - balonunun son uçuşunda bulunarak 16.000 metreye yükselmek ve iniş sırasında çekimmezlik ve becerilik göstermek suretile hükümet tarafından kendilerine verilen ödevi başaran Zille; Prilutski ve Verizoyu "Lenin" nişanı ve 7035 metreden paraşütle atlamak, deniz üzerinde atlama ve gece atlama rekorlarını kıran yedi kadın paraşütçü (Nikolave, Babuçkina, Yakovleva, Bartseva, Malinovskaya, Blokina ve Gural) ile pilot Smit ve Malamuju da (kızıl yıldız) nişanıyla kayramıştır.

BİRLESİK DEVLETLER'DE:

B. Ruzvelt kömür işçilerinin grevini geri bıraktı

Vaşington, 30 (A.A.) — B. Ruzvelt'in dileği üzerine "Unayed Mayne Vurkers", başkanı B. Con Levis, pazartes günü yapılacak grevin durdurulmasını emretmiştir. B. Levis'in kömür işçilerini grevden vazgeçirecek otoriteye sahip olmamasına rağmen, işçilerin başkanı dileğini yerine getirecekleri sanılmaktadır.

B. Levis'in kabul ettiği bırakışma geçektir. Bu duruşma işçilerin, kendilerine kömür endüstrisi için küçük N.R.A. yı adayan B. Ruzvelte olan güvenlerini göstermektedir. Bay Levis, işçilerin patronları için değil fakat B. Ruzvelt için bırakışmayı kabul ettiklerini söylemiştir.

POLONYA'DA:

Danzigin ekonomik durumu ve Polonya

Varşova, 30 (A.A.) — Gazeta Polska Danzigin finansal sıyasaasının kendi asırları bakımından da çok kötü olduğunu yazarak diyor ki:

"Danzigin bayındırlığı ancak Polonyanın dışarıyla yaptığı tecime dayanmaktadır. Halbuki, dövizlere korulan son bağlar polonyalı tecimerleri zorla Danzigden ayıracak ve başka bir liman aratacaktır. Bu ise Danzigin tecimine zarar verecektir.

İTALYA'DA

İtalyaya gelen göçmen italyanlar

Roma, 30 (A.A.) — Avrupa, Asya, Afrika ve Amerikanın 36 ülkesinde bulunan italyan aylelerinden 15 bin çocuk buraya gelmeye başlamışlardır. Bunlar dışarda oturan italyanlar cemiyetinin parasıyla bir kaç hafta su şehirlerinde kalacaklardır.

Bir otobüs kazası

Kazablanka, 30 (A.A.) — Rabat 10 lar bulunan bir otobüs Mongalye yakınında devrilmiş ve içindekilerden dokuz ölmüş, 23 ü yaralanmıştır.

Bugünkü sayımızda geçen

kılavuz kelimeleri

Araç = Vasıta
Asıg = Menfaat
Bölge = Mmtaka
Eğitim = Terbiye
Finansal = Malf
Güney = Cenub
Gösteri = Tezahür
Harca = Masraf
Karşıtlık = Tezat
Kazı = Hafriyat
Kuzey = Şimal
İlgili = Alakadar
Orun = Makam
Tecim = Ticaret
Tören = Merasim
Tansık = Harika
Suçlamak = İttiham etmek
Sonuç = Netice
Üretim = İstihsal
Önürdeşlik = Refakat
Nötür = Bitaraf
Üretim = İstihsal
Yeritmek = Tatbik etmek
Olut = Emri vaki

Eser hakkında yapılacak bir tenkid daha ziyade sosyal ve filozofik fikirler hakkında ileri sürülebilir. Alman ırasına ilişen sayıfaların birer şeyi hüküm olmaksızın ziyade daha çok almanlığı haklı olarak seven bir alman bilgini enfüsü hükümleri olduğunu söyleyelim. Bir Fransız, bir türk sosyoloğu da Fransızlık veya türklük hakkında aynı hükümleri ileri sürer. Hatta sosyal - demokrat bir alman mütefekkeri, mesela "şef prensipi, nden ziyade demokrasinin alman ırasına elverişli olduğunu işaret edebilir. Netekim 1918 den 1932 ye kadar Almanyayı idare edenler buna inanmışlardır. Sonra bu ıralar bugün için birer vakta olsa bile acaba belli bir tarih devresinin aşladığı, bundan dolayı tarihî birer ürün olan vasıflar değil midir? Nihayet Sombart'ın sosyalizm anlayışı, acaba asıl sosyalizmin davasını sınır dışında bırakacak kadar ayrı bir öz taşıyor mu? Bununla beraber 1934 yılı içinde yazılmış olan eser, bize kapitalizm tezile sosyalizm antitezinin, yeni bir sentezde toplandığını düşündürüyor. Bu sentezi Hegel'in yurdunda çok yadırgamamalıdır.

Eserin bir türkte bırakacağı duyular çok derin. İlk alman profesörün-

deki ilim sevgisi, yurd heyecanı göze çarpıyor. Bu sevgi ile bu heyecan, güzel bir üslûla birbirine bağlanmış. Eserin başlangıcındaki "her şey Almanya için: *Alles für Deutschland*, sözü, düşünce ile toprak arasındaki ilişiğin düsturudur. Düşünce hayatı hâlâ iğreti ve takma olan Türkiye için bu düstur, büyük bir ders kaynağı olmalıdır.

Sonra (alman sosyalizmi) doğu ve hele Türkiye için ders verici sayıfalar taşıyor. Sombart, büyük endüstrinin açtığı uçurumdan, "ekonomik, in bütün cemiyet değerlerine başatlığından şikâyet ediyor. Başatlık doğuda henüz ortaya çıkmadı. Fakat doğu memleketlerinin kuruluşu, bu başatlığa doğru yürüyor. Acaba yeni bir sosyal sıyasa, Türkiyede gelişmeğe başlayan ferdci kapitalizmi, alman ekonomistinin dileği olan halk ve kültür sosyalizmine çevirebilir mi? Bu değerli kitab, türk okumalarına zengin düşünce ufukları açacak, Sombart'ın Almanyamın cesedine, ruhuna ve gayesine göre biçtiği ve ölçtüğü sosyalizm elbisesine benzer bir elbise girişimini onlara aydayacaktır.

Z. FAHRİ

İstanbul Üniversitesi docentlerinden

Yarı - siyasal

Bir bakıma göre..

Avrupadaki siyasal dedirgenlik daha geçmedi. Bunu ister paklar, ister revizyonu istenen muahedeler yanından isterseniz hattâ şu yahut bu devletin silâhlanmasi bakımından görün, sıkıntı azalmamıştır.

Şu son iki yıl içindeki dış siyasal ocnlıklar, savaştan önceki kırk yılın kabından sıgamaz taşardı. Taşı aşınan çakmak gibi, Avrupa diplomasisi, sanki bir kere ateş alabilmek için beş on kere hamle etmeğe mecburdur. Böyle olduğu halde, her devlet, yorulmaksızın, yıl-maksızın amaçlarını elde etmeğe çalışıyor. Yorucu, ağır ilerleyen bir çalış-ma.

Son siyasal canlıklarına yol açan, Almanyadaki içdurumun değişmesi olmuştur. Versailles'i tanyan bir rejimin yerini onu tanımayan bir rejim almca, ilişkili devletlerin buna göre tedbir al-maları, iki yılın takvimini bir alay hâ-diselerle doldurmağa yetmiştir.

Ve gerçekten, bir bakıma göre, bütün bu son iki yılın canlıkları, Alman-yanın kendini yeni biçiminde tanıması ile ötekilerin onu böylece tanımaların-dan ibarettir.

Silâh yapmağa izinli olmayan bir Al-manya - silâh yapan bir Al-manya

Uluslar sosyetesine girdiğine sevin-en bir Al-manya - Uluslar sosyetesin-den kolları sallaya sallaya çıkan bir Al-manya.

Birçok kontrollara boyun eğen bir Al-manya - bunlardan hiç birini isteme-yen bir Al-manya.

Hem kendi hem de ötekilerinin em-peryalizminin kurbanı bir Al-manya - Yeni ve taze bir emperyalizmin ürper-melerini geçiren bir Al-manya.

Eski Al-manya ile yeni Al-manya ar-asındaki bu farklar, 70 milyon insanla Av-rupanın göbeğini tutan bir memleket için bile o kadar çok değişikliklere yol açmazdı, eğer bu 70 milyonluk memle-ket aynı zamanda dünyanın en ileri tek-niğini elinde tutan bir memleket olma-sa idi.

Al-manya, Avrupa durumunu epiy değiştirmiştir. Yalnız kendisi de, karşı taziyki duymuyor değildir. Kendisinin isteklerine bir sınır çizeceği gün, bu karşı taziyki de duracaktır. Tehlike, is-teklerin ve isteklerle beraber karşı taziykin artmasındadır. Gerçi, büyük sa-vaşın bıraktığı yorgunlukla korku, en kuvvetli devletlerin diplomasisini bile çakaralmaz çakmaklara çevirmiştir. Hazmetmek kabiliyeti artmış, "cevaz haddi", genişletilmiş, sinirler çok daya-nıklı olmuştur. Şu var ki, menfaat men-faattir, hesap da hesaptır. Av-rupanın sı-yasal durumu, hep gene Al-manya etra-fında döndüğüne göre, onun istekleri ve karşının tedbirleri, Av-rupadaki sı-yasal canlıkların bugüne bugün yüz-de 75 kaynağıdır.

Fakat, şöyle bir bakınca, ihtiyar Av-rupada, bütün bu canlıklara rağmen yeni hiç bir şey yoktur. Bütün mesele, yeni Al-manyanın kendini onatması, karşıdakilerin de onu onamak için bir takım şartlar koşmasından ibarettir. E-ğer elastikiyet azalmazsa bu oyun da-ha pek uzun sürer.

Burhan BELGE

Açık teşekkür

İtimadı Milli Türk Sigorta A-nonim Şirketinde sigortalı olup Ankara'da Büyük Esat bağlarında kâin ve bir yangın neticesinde ta-mamile yanan köşkümün bedelini ödeme ve icap eden muamelenin bitirilmesi hususunda gösterilmiş olan kolaylık ve çabukluktan do-layı tamamiyle bir türk müessesesi olan mezkûr şirkete ve şirketin Ankara acantası Adliyesaray cad-desinde Genççağa apartmanı 6 nu-marada Bay Kâzım Rüştüye açık teşekkürlerimi sunmayı manevî bir borç sayarım.

Ankara'da Çocuksaray cad-desinde 50 No. da kuru yemişçi İBRAHİM

Düşünüşler

Her ulusa bir tanrı

Son zamanlarda yepyeni ve tarihte eşi görülmemiş bir hadise karşısında-yız: Bazı Avrupa uluslarında hristi-yanlığı bırakarak paganizme dönmek için kimildanlar var. Eski ve unutul-muş tanrılar, gömülü oldukları yerden çıkartılarak yeniden putlaştırılmak isteniyor. Birçok yeni yol göstericiler de, eskisi kovulunca yeri açılacak olan tanrılık için, kimisi ateşi, kimisi atı, kimisi bir kuşu ileri sürüyorlar.

Gerçi, yıgıt halinde bir dinden bir başka dine geçiş, insanlık tarihinde sık sık görülür. Ancak, bu hâdiseler, nis-betle geri dinlerden, daha ileri, daha mantıklı, daha rasyonel dinlere geçiş şeklinde olmuştur. Bir ulusun binlerce yıldan sonra, binlerce yıl önceki dine dönüşünü tarih yazmız değildir.

Fakat dikkat edersek görürüz ki büt-ün bu eğilimler, yerine iyice yerleşme-miş bir toprak parçasının çöküntüleriyle sarsılığını andırır. Biz bu hallere ancak yenilmiş ve gelişim imkânları eskisine bakarak daralmış, ve ekonomik buhran-dan büsbütün sıkıntıya düşmüş uluslar-da rastlıyoruz. Ve biliyoruz ki ideale aç olan bir takım gençliklerin geçici hayranlıklarını bir zaman için kendisi-ne çeken bu hareketler, hakikiği ve cid-diği bir ihtiyaçtan doğmadığı gibi, ce-vab vermek istediği sıkıntılarının da hiç bir zaman karşılayıcısı olamayacaktır.

Her zaman daha rasyonelle, her za-man daha ilmiğe giden insan cemiyeti ni bugünün en ileri ve büyük dinleri bile doyuramaz bir hale gelmişken çok eski çağlarda en ilke insanları kandırabilmiş olan bir takım putların bugün yeniden dirilebileceğine inanmak hü-yük bir saflık olur.

Yalnız biz bu hareketlere bakarak şu sonuçlara varabiliriz:

1 — İnsanlık, ekonomik buhran ya-nında ve belki de daha fazla onun doğ-urduğu eşi görülmemiş bir cemiyet ve ahlak buhranı içinde kıvrılmaktadır. Yığınlar, büyük bir sıkıntı içinde bo-calıyor ve bu arada en akla sığmaz, en çocukça, en tuhaf görünen düşünceler ve inanışlar bile bir kısım halkın kafa-sında yer bulabiliyor. Bir körün nereye gittiğini bilmeden elleriyle boşluğu yoklayarak ve sendeliyerek yürüyüşü-ne benzer hallere rastlıyoruz. Bütün kıymetler yıkılıyor, ve bu arada en sar-sılmaz sanılan dini inanışların bile, büyük buhranların fırtınası önünde bir yaprak gibi sürüklenilebileceğini görü-yoruz.

2 — Uluslar arasında eşi görülme-miş bir ulusçuluk yarışı vardır. Bu ya-rış yalnız ekonomik alanda değil, fen, sanat ve ahlak sahalarında da, her ulusu bir otarşi kalesiyle çevirmeye doğru gidiyor. Ulusal ekonomi, ulusal sanat, ulusal edebiyat, ulusal kanunlardan sonra şimdi de bu ulusçuluk aşkınlığı-nın son evresi olarak "ulusal tanrı, istenildiğini görüyoruz. Bu hadisede basit bir halk psikolojisinin belirisini görebiliriz: Yabancı veya düşman say-dığı ulusa aynı tanrıya tapmak iste-memek.

Büyük harbtan sonra, harbin mo-derin araçlarla ne korkunç bir felaket haline geldiğini görmüş olan uluslar arasında karşılıklı anlaşma ve dayanış-ma hislerinin kuvvetleneceği, insanlık ve arsulusal fikirlerinin genişliye-ceği hemen herkes tarafından umul-muştu. Gerçekten herbatesi'nin ilk yıl-ları bu umudların gerçekleştiği hissini verecek kimildanlarla doludur. Fa-kat sonra ekonomik buhran ve belki de daha başka sosyal sebebler araya girdi ve insanlık, harb yıllarından uzaklaş-trıkça hürriyetin dehşetini unutarak, birdenbire bir geriye atılışla, bütün u-mudları boşa çıkardı.

Buhran arttıkça taşkın ulusçuluğun ve düşmanlığın kızgın yelleri insanlı-ğın üzerinden vaha kuvvetle esiyor. Ve bu cehennemî güvensizlik havasından ise buhran artıyor. Gördüğümüz bütün bu ararılar hep bu çıkmazdan kurtul-mak içindir, ancak baş vurulan çareler derdin genişliğinde ve büyüklüğünde görünmüyor.

Yaşar NABI

İÇ HABERLER**Adanada yeni C.H.P., kurağı**

Adana 30 (A.A.) — Yapılmakta olan C.H.P. binası bitmiştir. Parti bürosu pek yakında yeni yapısına taşınacak ve şimdiki yapı tamamiyle halkevine bir-a-kılacaktır.

Adanada yağmur

Adana, 30 (A.A.) — Çoktanberi bek-lenen yağmur güney köylerle, Ceyhan ve Osmaniye taraflarına yağmıştır. Yağ-mur şehrimiz çevresine düşmemiştir.

Adanada bulunan eski eserler

Adana, 30 (A.A.) — Amerikalı B. Kuşman başkanlığında ve şehrimiz müze direktörünün gözü önünde Tar-susta Gözlü kulede yapılmakta olan es-ki eserler araştırmasından önemli son-uçlar alınmıştır. Sıcakların artmasın-dan salgıt çalışmasını şubat sonuna bırakarak İstanbul'a gitmiştir. Bu yılki kazı çalışmalarında 700 den fazla eser bulunmuş ve bunlardan Tarsusun 4500 yıl önce Çukur ovanın en bayındır bir şehri olduğu anlaşılmıştır. Bulunan par-çalar şehrimiz müzesine taşınmaktadır.

Adapazarda deprem

Adapazarı, 30 (A.A.) — Bu sabah saat 3 de on saniye sürerek herkesi uy-kudan uyandıran bir deprem olmuştur. Zarar yoktur. Depremden sonra 4.30 da başlayan yağmur bol olarak bir saat ka-dar sürmüştür.

Her gün beş kelime

Ulus baştanbaşa kılavuz kelimeleri ile çıkıyor. Türki-yede çıkan gazete ve dergile-re her gün verilen 5 er keli-melik listeleri de yazıyoruz. Bu listeyi basan gazete ar-tık bu kelimelerin osmanlı-calarını kullanmayacaktır.

KIRK YEDİNCİ LİSTE

1. — Şayia = Yayıntı
Örnek: Halkı yayıntılarla si-nirlendirmek doğru de-ğil-dir.
2. — Rivayet = Söylenti
Örnek: Sofya'da dolaşan söylentilere göre hükümet tekrar değişecektir.
3. — Sulhverver = Barışçıl
Örnek: Biz barışçıl, fakat aymaz değiliz.
4. — Gafil = Aymaz, boş, dalgın
5. — Rûkn = Örkün
Örnek: Hükümet örkün-ünden birinin söylediğine göre...

Not: Gazetemize gönderilecek yazılarda bu kelimelerin osmanlı-caları kullanılmamasını rica ederiz.

Dün Karadeniz havuzunda yapılacığını önce bildirmiş olduğumuz yüzme yarışmaları geri bırakılmıştır. Bununla beraber dün, orası, denize karşı duydukları özlemi avutmaya çalışan birçok sporcularla dolu idi. Resimlerimizde kumlar üzerinde dinlenen ve atlayış ekzersizleri yapan gençleri görüyorsunuz.

Vurgunculara karşı

Adana, 30 (A.A.) — İlbayımız baş-kanlığında toplanan vurguncularla sa-vaş komisyonu uray narkından fazla şeker satan yedi şeker tecimerinin cu-muriyet genel savamanlığına verilmesi-ni kararlaştırmıştır.

Pamuk kurdlarıyla savaş

Adana, 30 (A.A.) — Ovamızın bir kısım köylerindeki pamuklarda görülen helyotis kurdu ile önemli bir savaş ya-pılmaktadır. Önce Akdam ve Akdeğir-men köylerinde görülen bu kurdlar, Kır-lavuz ve Kirhasan köylerinde de görül-müş ve tarım işyolları ile ilaç ve araç gönderilerek savaşa başlanmıştır. İli-mizde bulunan ve hiç bir faydası olma-yan sakız ağaçlarına fıstık aşısı vurul-maktadır. Tarım direktörlüğü Antep-ten fıstık kalem aşısı ve aşıcı ustası istemiştir. Bunların bir iki güne kadar şehrimize gelmesi bekleniyor.

Nüfus sayımı için

Ereğli, 30 (A.A.) — Bu yıl içinde yapılacak genel nüfus sayımı hazırlık-larını gözden geçirmekte olan numa-rataj inspektekleri buraya gelmişlerdir.

İlk okullardan çıkanlar

Adana, 30 (A.A.) — 1934-35 ders yı-lı sonunda şehrimizdeki ilk okullardan 151 kız ve 461 erkek talebe çıkmıştır.

Bando konseri

Cumhurbaşkanlığı Bandosunun Ka-mutay bahçesinde vereceği konserler programı:

1 temmuz 1935 pazartesi

1. Kısım
 - 1 - Mozart- Marş, Türk
 - 2 - G. Pare- Pastoral...
 - 3 - Mendelson: Uvertür: Rüyblas
 - 4 - Sen-Sans: Dans, Makabr
2. Kısım
 - 5 - Verdi: Fantezi, Ayda
 - 6 - Dvorjak- Dans, Slaviş No. 6

RADYOLAR**ANKARA**

- 19,30 — Dişinin saati
19,40 — Musiki:
Meyerbeer (Şeytan Robert)
Rubenstein (Azra)
Massenet (La nuit espagnole)
Tchaikovsky (Onegin opera-sından arya)
Bizet (Carmen "Toréador",
Ses: K. Çekatovski
Piyano: Ulvi Cemal
20, — Ziraat Vekâleti saati
20,10 — Musiki:
Orkestra konseri (Plâkla)
20,30 — Dans musikisi
20,50 — Haberler.

Havacılığımızı kuvvet-lendirmek için çalışmalar

Başbakanımızın hava kur-ultayında tarihî söylevini ver-diği gündenberi memleketin her yanında hava tehlikesini bilen ü-yeler yazmak ve yüklenleri belit-mek için yapılan çalışmalar ve halkımızın bu volda gösterdiği bü-yük ilgi umudların üstünde çık-mıştır.

Yurdumuzu karadan ve deniz-den olduğu gibi havadan da her türlü tehlikeleri önleyebilecek ka-dar kuvvetli bir hava ordusuna-hib etmek için türk ulusunun hiç bir özveriden geri durmayacağı fikrini ileri sürenler yanılmamış-lardır. Her gün illerden gelen bir çok telgraflar, hava tehlike-ine karşı çalışmaların durmadığı, ya-vaşlamadığı, bütün uvanıklığı ve canlılığı ile devam ettiğini ve ör-gütlerin gitgide genişlediğini an-latıyor.

Her dilediğini ve dölediğini ba-şarmış olan türk ulusu bu hayati hedefine de varmakta gecikemez-di, gecikmeyecektir de.

Adana, 30 (A.A.) — Hava tehlikesi-ni bilen üye yazımı artmaktadır. Yalnız dün üye yazılanların sayısı 66 kişi ve verdikleri para 1750 liradır. Bu iş için ayrılmış olan komisyon pek yakında köylere çıkacaktır.

Hava tehlikesini bilen üyeler**ADANA'DAN:**

BB. Garip oğlu İbrahim yardım 10 yıllık yükten 20, Bizim oğlu Ali yardım 10 yıllık yükten 20, Bakal Hasan Er-zincanlı 25, Bekir oğlu Osman 20. Aş-oğlu Hasan yardım 20 yıllık yükten 20, Mahmut oğlu Hamit yardım 10, yıllık yükten 20, Aşçı oğlu Garip yardım 10 yıllık yükten 20, Hamit oğlu Hasan yar-dım 10 yıllık yükten 20, Savatlı oğlu Ha-lil yardım 50 yıllık yükten 20, Bahattin oğlu Mustafa yardım 50 yıllık yükten 20, Mustafa oğlu Temür yardım 50 yıl-lık yükten 25, Yusuf Müdever yardım 30 yıllık yükten 20, Dimitri Kokonaki yardım 200 yıllık yükten 30, Batman o-ğlu Süleyman yardım 25 yıllık yükten 20, Mehmet usta nalbant 20, Yusuf Sami çerçi 20, Ali Galip Akbay yardım 20 yıllık yükten 20, Cemal Hüseyin 20, Mal-mut Uzun yardım 20 yıllık yükten 25, Bekir Akgüneş yardım 30 yıllık yükten 30, Mehmet Sabuncu yardım 30 yıllık yükten 30

Lâstik fabrikası Gislaved Limitet şirketi İstanbul Eyüp Bahariye Aralık sokak No. 1, 1000

Behiç Erkin Budapeşte Türkiye el-çisi yıllık yükten 200

Çiftlik lokantası Bankalar Caddesinde açıldı Çok nefis, temiz ve çeşidli yemeklerle bazlı ANKARA BİRASINI ancak burada bulabilirsiniz.

Belgrad Mehtubu.

Yugoslavya iç siyasa- sında beklenmeyen bir değişiklik

Belgrad, 26 haziran

B. Yevtiç, küçük antant konferansından ve Paris yolculuğundan birkaç gün önce, parlamento faşist kanadının alkışları altında ve hiç beklenmeyen bir zamanda düştü. O, kendi yardımıyla seçilmiş olan ve kendisini açıktan açığa tenkid etmek istemeyen parlamentoda düşürülmüş olmayıp Rejans'ın güvenine dayanarak ve ülkede barış korumak dileğiyle iş başına gelmiş olduğu için Rejans, Yevtiç'in ülkede ruhî sıkıntı yerleştiremediği, güçlük içinde yapılan seçimden doğan kayguları ortadan kaldıramadığı gibi bunların büyümesine sebep olduğunu anlayınca çekilmiştir. Bütünü ters bir yönünde yürütmek için programında barış ve sükunet unsurlarını getirecek bir şahsiyet lazım idi ki, bu yarı sola doğru, istenilen hürriyetlere doğru, özgen seçim ve yarı ve söz hürriyetine doğru kesin bir adım demektir.

B. Yevtiç'in düşmesine sebep, iç bakanı B. Popoviç, tüze bakanı B. Koyiç ve iki sayılın seçim mazbatalarının incelenmesi sırasında söyledikleri oldu. Bu söylemlerdeki sertlik, bir gözdeği şeklinde yankı yaptı. Halbuki bu, yanlış bir anlayıştı. İç siyasa meselesinin bir kavga havası içinde ortaya atılmasını hiç kimse, hele kiral Aleksandr'ın fikir ve ülküsünü olduğu gibi korumak işini üzerine alanlar istemiyordu. Tamtersi herkes yeni bir hükümet bekliyor, bu hükümetin, yugoslavlardaki anlaşmazlıkları ortadan kaldırmasını ve böylece ayrışın'ın hiç olmazsa bir parçasına parlamentoya gelmek imkânını vermesini dileyordu.

Tarım ürünlerinin değerini yükseltecek bir hükümet isteniyordu. Hatta hayvatarlar, son seçimde bütün kredisini kaybettiğini ileri sürdükleri Yevtiç hükümeti yerine bir diktatörlüğü bile kabul ediyorlardı. Böylece ayrışın ruhları üzerindeki kinav krizle daha etkinleşti. Bütün bunların sonucu B. Yevtiç'in çekilmesi oldu. Kabinasını yeniden kurduysa da bu ikinci kabine bir saat yaşadı, çünkü ilk toplantısında finans bakanı B. Stoyadinoviç'le üç hırvat bakanı çekilerek bütün hükümetin çekilmesine sebep oldular.

Birinci perde böylece kapandı. İkinci parti ise daha sansasyonel oldu: O da kükaya kadar bütün gazetelerin hücum ettiği, karikatüristlerin en güzel bir konu saydığı hırvat lideri, bütün ayrışın başı Dr. V. Maçek birdenbire Belgrad sokaklarında, kiral sarayına giderken görüldü. Prens Paul ile köylüler lideri arasındaki uzun görüşmeler süz bakanı B. Zifkoviç'in yanında devam etti. Yedi yıldanberi bir sırlının elini sıkıması olan adam birdenbire değişti. Konuk olduğu evde kabul ettiği 35 gazete-eiye, Belgrad'da bu kadar sıcak ve içten bir surette kabul edilmesini şaşkınlığını ve barışmak üzere kardeşçe uzatılan bu el karşısında çok sevdiğini söyledi. B. Maçek, yeni seçimin başlamasını istemiş ve serbestçe seçilen parlamentonun, ülkenin bütün hayatı işlerini kotarmasını ve herkesin bu kotarma şekli önünde baş eğmesi prensipini - ilk defa olarak - kabul etmişti.

Doktor Maçek'le bu görüşme pek iyi bir etki bıraktığı halde Prens Paul, bütün partilerin şefleriyle görüşmeden önce hükümet krizini kotarmak istemedi. Bu görüşmeler üç gün sürdü. En sonunda B. Stoyadinoviç, saraya çağrılarak bir "iş kabine", si kurmak ödevini aldı ki bu, Yugoslavyanın idaresinde sola doğru bir dönüş demek oluyordu.

B. Stoyadinoviç kabinesini kurmakta güçlük çekmedi. Eski hükümet adamları arasında, son seçim kavgalarına karışmamış olan tek adam, kendisi idi. Kiral tarafından atanmış senatör olduğu ve adaylığını koymak zorunda kalmadığı için siyasal tarafsızlığını koruyabilmiş idi. Eski bir radikal ve Paşin bir iş arkadaşı olmak bakımından B. Stoyadinoviç eski hükümette iken slaven halk partisi şefi B. Koroşets ile bu yıl müslümanların şefi B. Spaho ile anlaşma tezini savgımsı ve bu şeflerin

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

Foz bulutları altında Amerika

Amerika Birleşik Devletlerinin bir çok illerini, son zamanlarda, büyük toz ve kum fırtınaları kasıp kavurmaktadır. Bu fırtınalar sırasında görülen bazı haller her türlü oranlamaları geçecek bir korkunçluktur. Kum fırtınalarının sebebi ve bunlara karşı alınacak çareler hakkında incelemeler, yapmak ödevini üzerine almış olan Margaret Burke - Vayt, Newyork'ta çıkan Di Naşın gazetesinde bu konu üzerinde sunları yazıyor:

Kapıların altından giren, gözleri yakan yemek tabaklarını salçalayan tozu; evlerin ve toprakların üzerine fırtınalar halinde hücum eden toza, biz güneyliler (k vitamini) adını verdik. Bu fırtınalar, kalın bulutlar halinde yükseldiğine, bir sis gibi yerde süründüğüne veya bir kasırga gibi birdenbire ortalığı harman ettiğine göre ayrı şekiller alır.

Bu tozlar nereden geliyor? Bu mesele bitmez tükenmez ayışmalara konu olmaktadır. Kırmızı ancak, toprakları kiremit renginde olan Oklahama'dan gelebilir; kahve rengi Kansas'ın bereketli toprağıdır; karşımızda havayı kirli sarı bir tül gibi süpürne gelince, bunun da Tekzas'dan ve yeni - Meksiko'dan geldiğini söylüyorlar.

KORKU VE UMUDSUZLUK

Bu yeni gök belasma karşı halk şaka etmeyi deniyor: — Bak bak, diyor biri, demin bir k vitamini kasırgası içinde amucamın evinin geçtiğini gördüm.

Şehirde gene neyse, halk elbiselerini ve eşyalarını sandıklara yerleştiriyor, kapıları ve pencereleri ıslak bezlerle tikiyor, yüzlerine maske tikiyor, ve böylece silahlanmış olarak başları üstünden geçen bulutları seyrediyor. Fakat köyde toz fırtınaları geçtikleri yere korku ve umudsuzluğu götürüyor.

Son zamanlarda, geçen sene büyük bir kuraklık geçirmiş olan yerde bulunuyordum. O zaman köylüler henüz daha umudsuz değildiler. Herhalde işler düzelecek, hükümet bize yardım eder diyorlardı. Fakat bu yıl köylerden bir panik rüzgârı esiyor. Yapılacak hiç, ama hiç bir şey yoktur. Son geçen toz bulutundan sonra kümesleri altında gömüldükleri toz yığınlarından ayıklamaya bile lüzum yoktur. Çünkü arkasından gelecek bir başka kasırga yeniden bunları başka bir toz tabakası altına gömecektir. Evi temizlemek neye yarar? İneklerin ağzını samanla sarmak, sebzeleri kurtarmaya çalışmak neden? Mademki bir iki saat sonra yeni bir fırtına her şeyi tekrar altüst edecektir.

HAYVANLAR İÇİN DEVE DİKENİ

Son yıllarda kum fırtınaları ve kuraklıkların tehdidi ettiği bu topraklar,

başında buldukları örgütlerin, küçük ve önemsiz görünemeyecek kadar canlı ve kuvvetli olduklarını ileri sürmüştü. O zaman kabul edilmiyen bu tez şimdi kazanmış bulunuyor.

Görülüyor ki yeni hükümet birdenbire çıkan bir gereklik karşısında düşünülmeden kurulmuş bir hükümet değil, başındaki şahsiyet B. Koroşets ve B. Spaho ile birlikte ayrışta bulunduğu zaman hazırlanmış bir hükümettir. Hatta bir taraftan Belgrad'da hazırlanırken B. Koroşets'in sürgün bulunduğu ve B. Stoyadinoviç'in onu, kiral Aleksandr'ın izni ile görmeye geldiği Rab adasında hazırlanmıştır. Radikallere, demokratların bir kısmına, müslümanlara, sloven halkçılara ve bir kısım hırvatlara ve öbür taraftan süz bakanı kalmış ve bütün ordunun saygısını kazanmış bulunan general Zifkoviç'in arkalamalarına dayanan Stoyadinoviç hükümeti parlamentoda ülkeyi layikiyle oruntayacak ve işe başlayacaktır. İç siyasadaki değişikliğin dış siyasadaki değişiklikler doğurmayacağı da söylenebilir. Yurd, eşsiz bir siyasacı ve finansçı olan B. Stoyadinoviç'ten çok hayırlı işler bekliyor. M. SVETOVSKI

da zararlar gene pek büyük değildi ve dayanışma ile tehlikenin önüne geçilebiliyordu. Halbuki bu senenin başlangıcındanberi durum birdenbire kötüleşti. Felaket şimdi korkunç nisbetler alıyor. Şimdi 300 bin mil murabbaandaki topraklar beraberinde ıstırap ve ölümü getiren toz fırtınalarının altında inlemektedir. Bütün Kansas, bütün Nabaska ve bütün Viyaming, Dakata, Misuri ve Yova'nın büyük birer kısmı bu fırtınalara uğramaktadır; ve Kolorado'nun yarısından fazlası, Oklohama'nın hemen her tarafı, Tekzas'ın bütün kuzey kısmıyla Yeni - Meksiko'nun doğu kısmı korku ve dehşet içindedir.

Geçen sene köylülerin devedikeni ettiklerini gördüm. Bundan önce hiç bir zaman hayvanların bu kuru saplarla beslenebileceğini hatırlarından geçirmiş değildiler. Bu yıl devedikeni bile yetişmiyor ve ondan çok daha aşağı bir bitki olan çöven şimdi köylülere eskiden ettikleri altın başaklı buğdaydan kadar sevimli görünüyor. Geçen yıl, devedikeni ile beslenen hayvanlar ürküng derecede zayıflamışlar, bugün, çövenle beslendikleri için hayvanların gözleri sönmüş ve ağızlarının her tarafı kırmızı ırlarla dolmuştur.

Bu zavallı topraklarda oturan köylüler bütün ömürlerince uğararak zengin sürülerini meydana getirmiştiler. Bu sürüler onlar için kendi çocukları kadar kıymetliydi. Kuraklık dolayısıyla AAA ışyarları öldürmek üzere hayvanları topladıkları zaman köylüler öldürülen kendi ayleleri imiş gibi kederlendiler.

İKİ KOVA KUM

Kükürt rengi bulutlar toplanıyor. Rüzgâr esiyor ve çarçabuk kasıp kavurucu bir kasırga halini alıyor. Fırtına öyle dehşetli ki, asistanın makinanın yere mihli kalması için büyük güçlükler çekiyor. Kum gözlüklerimi o kadar kaplıyor ki kasırganın bir resmini alabilmek üzere ancak gözlerimi silmek için vakit bulabiliyorum. Gündüz ışığı sararıyor, rüzgâr soğuyor. Biraz sonra hava o kadar kararıyor ki fotoğraf almam imkânsızlaşıyor. Ve geç kalmış olmak için köyde sığınacak bir yer bulmaya koşuyorum.

Orada üç erkekle bir kadın, gözleri tozdan körleşmiş, bir lambanın etrafına oturmışlardır. Çocuklar yüzlerinde ıslak bezlerle karyolarına yatmışlar. Büyükler de, yüzlerindeki kaba maskelerle korkunç bir hal almışlar. Çiftlik sahibi bize son haberleri veriyor — Amarillo'ya doğru uçan bir pilot uçağıyla beraber bir kasırgaya tutuldu. Motörü içine dolan tozdan durduğu için uçman paraşüte başvurdu. Fakat yere ne kadar zamanda indi dersiniz? Altı saatte, evet, tam altı saatte. Yandaki çiftlikte oturan bir adam yüzüne bir damla su düştüğü için bayıldı. Za-

vallıyı tekrar ayıltmak için başından aşağı iki kova kum boşaltmak lazımgeldi.

GÖÇLER..

Şimdiden köylüler göçe başladılar. En fazla zarar gören bölgelerde aylelerden yüzde sekseni ancak devlet yardımıyla yaşayabiliyor. Ve yok olan ekinlerin haddi hesabı bilinmiyor. Üç felaket yılından sonra artık köylülerin dayanma kapasiteleri hiçe inmiştir. Artık onlar için göçmekten başka yapacak bir şey kalmamıştır. Göçenler İlinuva ve Arizona'da pamuk toplayıcısı olarak çalışmak umudundadırlar.

Ben bu göçücü insanları gördüm. Bütün eşyaları kamyonlara yüklenmişti. Çocuklar, iperle bağlanmış şiltelerin üstüne çıkmışlar, ağlıyorlardı. Ve hepsi, toza karşı kendilerini koruyan maskeleriyle, Ku-Kluks-Klan alayını andırıyorlardı.

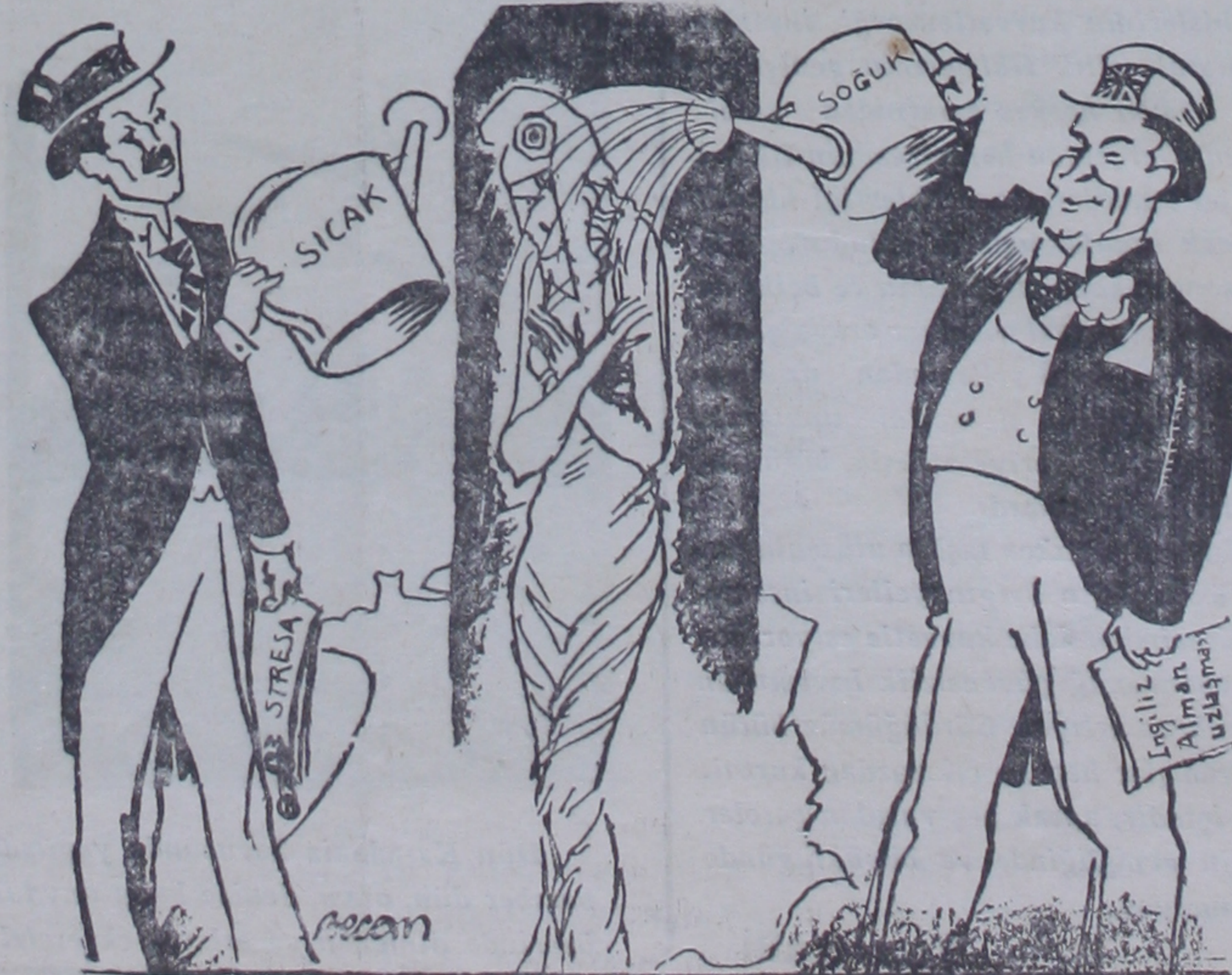
Hays taraflarında, okula gitmek için evinden ayrılan bir çocuk bir daha geri dönmedi. Ana ve babası gece geç vakte kadar onu boş yere aradılar. Ertesi günü tekrar araştırmalarına başladılar ve gün kararırken yavruy evinden 300 metre uzakta kumların altında gömülü olarak buldular. Boğularak ölmüştü. Bir çiftçi de fırtına sırasında kendi sebze bahçesi yolunu kaybetmiş ve evini bulmak için sekiz saat dolaşması lazımgelmişti. Polis, ikide birde çocuğunu kaybeden annelerin salgınına uğramaktadır. Kumların altında kalarak can verenlerin sayısı günden güne yükseliyor.

ÇÖL VE ÖLÜM GÖRÜNÜŞLERİ

Hayvanların talii bundan da daha trajiktir. En küçük bir kum fırtınasında hayvanlar hemen bir anda körleşmektedir. Öteye beriyeye uzun boylu koşuştuktan sonra bir yere yığılıyor ve fazla kum yutmuş olmandan dolayı ölüyorlar. Hayvanlarda yapılan otopsielerde, ciğerlerinin bir çamur yığınyile kaplanmış olduğu görülmüştür.

Hayvanları öldüren ve insanları ölüm tehdidiyle kovalayan bu aynı toz, dükkânlardaki eşyaları da işe yaramaz bir hale koyuyor. Otomobillerin motorleri durmakta, bütün yiyecekler kumla dolmakta ve ev işleri imkânsız bir hale gelmektedir. Her zaman değişen kasırgalar halinde dolaşan bu toz şimdi birleşik devletlerin ekim hartasını değiştirmektedir.

Yarıyarıya toprağa gömülmüş bir pulluk, kumla örtülmüş bir traktör, dolmuş bir kuyunun yanındaki bir beygir iskeleti, bütün bunlar, ziyan olmuş emekleri, yok olmuş servetleri, hiçe gitmiş uzun çalışma yıllarını gösteriyorlar. Köylü, arkasında yırtıcı tozu bırakarak doğduğu topraklardan kaçıyor.

İskoç Düşü
Stresa'dan sonra "İngiliz-Alman deniz uzlaşması", Fransa için bir soğuk duş
oldu La République'ten

Yeni bir Mançukuo

Leningradskaya Pravda, Leningrad.

Üç yıldanberi Japonyanın, ufak aralıklarla, Çinde yaptığı harb, şimdi yeniden başlamıştır. Mançuriden, boyuna komşu illeri tehdit eden Japon ordusu, 1933 de nütürleştirilen bölgeden güneye doğru ilerlemektedir. Japon militaristleri, kuzey Çinin en büyük iki şehri olan Peipin ile Tiyençini de nütür bölge içine sokmak için bu şehirleri işgal etmek istediğinde olduklarını saklamıyorlar.

Zaten, japonların verdiği iltimatomaun çinlilerce kabulü, bundan sonra, nütür bölgenin bu iki şehirden çok daha öteye kadar uzanacağı anlamına gelmektedir.

Kuzey Çin'ini de Mançurinin başına gelen hal bekliyor. Şurasını da hatırlatalım ki, japonların bu yeni ilerle yişlerinde diploması hiç bir rol oynamamaktadır: Anlaşmazlığı askerler ortaya atmışlardır ve onu, dışardan kimseyi karıştırmaksızın, bitirmek istemişlerdir.

Şimdi Çinde olup bitenler, zaten aylardanberi hazırlanmıştır.

1935 yılının başlangıcında, japonların eyice etüdü edilmiş bir "Çinin üzerine el koyma", programı hazırladıklarını görüyoruz. Bu plân, Çine yapılacak bir "finansal yardım", şekline girmiştir.

Yani böylelikle japonlar, Çindeki ilk - maddeler üretimi üzerinde adam akıllı bir kontrol yapmağa ve Çin piyasasının monopolunu kenilerine hasretmeğe hazırlanmışlardır.

Kısaca, Japonya Çinde üstün bir rol oynamak ve kuzey Çinine yerleşmek istiyor. Japon plânlarına göre, Nankin hükümetinin kendisi bu programın yeritilmesini kolaylaştırmak zorundadır. Mareşal Şang - kay - şek japonlara karşı yapılan boykota son verilmesini emretmiştir. Tokyo hükümeti mareşalı, buna benzer yeni hareketlere sevk etmek düşüncesindedir.

Çin piyasası için yapılan bu savaş en çok Japonya, İngiltere ve Amerika arasında olup bitmektedir. Çindeki japon hücumu, doğrudan doğruya bu iki hükümetin asıglarına karşı yapılmaktadır. Amerika ile İngilterenin iş birliği yapmaları, japonları gerilemek zorunda bırakabilir. Fakat bu iki memleketin siyasalarında ortaya çıkan karışıklıklar, böyle bir iş birliğini imkânsızlaştırmaktadır.

Mançurinin işgalinden sonraki ilk iki yılda, orada yapılan olutun tanınmaması için yapılan bütün gösteriler Amerikanın başının altından konuyordu.

Fakat İngiltere, Amerikanın çalışmalarını verimsiz bırakan bir uyuşma siyasası güdüyordu. İngiltere, Amerikanın yalnız başına başkalarının hesabına uğraşacağını umuyordu. Fakat bu yüzden, Vaşingtonda çok tuhaf bir değişiklik oldu. İngilterenin de uzak doğu işlerine karışmasını isteyen B. Ruzvelt, yeni bir taktik kullanmağa başladı. Amerika, uzak doğudaki asıglarının İngiltereninkilere göre çok az olduğunu ve İngilterenin, kendi asıglarını kendisinin muhafaza etmesi gerektiğini söylüyordu.

Bu taktiğin yankısını, İngilterenin Çine arsulusal bir yardım sağlama için yaptığı plânın tarihinde de görüyoruz. Vaşington buna germediği için, bu proje de suya düştü.

Şüphesiz, bütün bunlar Amerikanın uzak doğu işlerine ilgisiz kaldığı anlamına gelmez. Fakat türlü devletler arasındaki manevralar bir türlü bitmediği için, Japonya büyük bir iş çevirmek üzere bundan faydalanmıştır.

İngiliz siyasasını işgal eden Avrupa buhranı da, japonların Çin'e yaptıkları bu ileri hareketini kolaylaştırmıştır. Bununla beraber İngilterede, uzak doğuda bir İngiliz - Amerikan iş birliği yapılmasından yana olan akış gittikçe kuvvetlenmektedir. Onun için Japonya elini çabuk tutup, demiri tavında döğmeğe karar vermiştir.

Bugünkü Çin, büyük devletlerin çevirdikleri işler karşısında bir şey yapacak halde değildir. Kuomintang her zamankinden çok, Japonyanın bir desteği olmağa hazır bulunduğunu görmektedir. Çin burjuvazisi, ulu-

Bibliyografya

İlkbahar selleri

Rus romancılarının en büyüklerinden ve Avrupada en fazla tanınmışlarından biri olan İvan Turgenyef'in bazı eserleri türkçeye de çevrilmiştir. Rus ruhunu rus steplerini çok ince hisliliği ve tatlı üslûbıyla anlatan bu değerli yazarın «İlkbahar selleri» adını taşıyan romanı da bu kere Samizade Süreyya tarafından dilimize çevrilmiş «Dün ve yarın» külliyyatının 13 üncü sayısı olarak çıkarılmıştır.

Batı edebiyatları arasında hele roman alanında şerefli bir mevki sahibi olan rus edebiyatının bu güzel eserini tanımak bütün türk okurları için hakiki bir zevk olacaktır. 256 sayfa 75 kuruştur.

Varlık

Bu değerli sanat ve fikir dergisinin 1 temmuz tarihli 48 inci sayısı da çıkmıştır. Çok faydalı ve verimli bir surette geçen iki yıllık çalışma devresini tamamlayan Varlık bu sayısına ikinci cildin fihristini de ayrıca 4 sayfa halinde katmıştır. Yalnız bu fihristin gözden geçirilmesi bile, bu bir yıllık çalışmanın ne kadar verimli ve olgun olduğunu göstermeye yeter.

Bu sayıdaki yazılar şunlardır: Nabit Sırrı: «Bir teşkilât hakkında temenniler»; Sabri Esad «Yaz ve perde altında çalınan piyano», Hıfzırahman Raşid «Gazeteler ve halk terbiyesi», Mamid Macid: «Tarih», Yakup Sabri: «Rüyaların», Abdülhak Şinasi - «Viktor Hügo aleyhinde, lehinde», Bürhan Ümid: «Oscar Wilde'a dair hatıralar», Cemil Sema: «Fikir kuruntuları», Orhan Şaik: «Bir genç şaire mektuplar», A. Gaffar «Bir adamın eşyaları», Said Fakı: «Orman ve ev», Sabahaddin Ali: «Pazarlar». Bunlardan başka Varlık bu sayısında Vedad Nedim'in memleketinde çok tanınmış olan «Kör» isimli piyesini de tefrikkaya başlamıştır.

Varlığın tanesi 15, altı aylığı 160 kuruştur.

Engerek dönümü

Bugünkü fransız yazarlarının en içli ve özülülerinden biri olan Akademik Fransez üyelerinden François Mauriac'

lar cemiyetinin bu işe karışması hakkında her türlü umudu kaybetmiştir. Çin şimdi hakikiği bir ekonomik felâket geçirmektedir. Bunun başlıca etkelerinden biri de Amerikanın gümüş siyasetidir, ki bu yüzden bütün gümüş zararlı bir şekilde Çinden dışarıya akmıştır. Nankin hükümetinin finansal durumu acıklı bir haldedir. Bu hükümet sovyet bölgelerindeki Çin komünist ordularını bozacak kuvvette değildir. Bütün bu sebeplerden dolayı Nankinin dıştan gelecek bir yardıma ihtiyacı vardır ve Japonya bu yardımı ona verecek en iyi durumda olan devlettir.

Kısaca, her şey japonların Çinde ilerleyişlerini kolaylaştırmaktadır.

nın «Engerek düğümü», adlı romanı Peyami Safa tarafından dilimize çevrilmiş ve «Dün ve Yarın», serisinin 14 üncü eseri olarak satışa çıkarılmıştır.

Yeni fransız edebiyatını inceleyenlerin üzerinde mutlaka durmak zorunda kaldıkları Mauriac'in bu türkçeye ilk çevrilmiş eseridir.

216 sayfa 60 kuruştur.

Deliliğin psikolojisi

Londra üniversitesi profesörlerinden doktor Bernard Hart'ın eseri olan Deliliğin psikolojisi, doktor İzzettin Şadan tarafından türkçeye çevrilerek «dün ve yarın» serisinin 12 inci sayısı olarak neşredilmiştir.

Deliliğin psikolojisi yalnız uzmanları ilgilileyecek bir teknik eser olmakla kalmayıp ruh ve fikir araştırmaları na meraklı olan her kültürlü insanı enterese edecek değerli bir ilim eseridir.

180 sayfalık bu kitab 50 kuruş fiyatla satılmaktadır.

İlim ve felsefe

Moritz Sshlick'in eseri olan «İlim ve felsefe» değerli ilim adamlarımızdan ve yazmanlarımızdan Hilmi Ziyarın kalemiyle dilimize çevrilmiştir. Başında çevirmenin yazar hakkındaki bir notundan sonra «felsefenin buhranı», pozitivizm ve realizm, kaziyelerin medlülü, realite neye delalet eder?, dış âlem neye delalet eder?, bahislerini in celiyen bu değerli eser bütün aydınlarımızı enterese edecektir. 56 sayfa 30 kuruştur.

Araştırma ve düşüncelerim

Bay Kadri Kemal Kop, «Anadolunun doğu ve cenub doğusu», adıyla bir kitab yazmıştır. Anadolunun doğusu hakkındaki diğer düşünce ve incelemelerini bu kere «araştırma ve düşüncelerim», adı altında bir cildde toplamıştır. Bu eserde Anadolunun doğu kısımları, dil, tarih, arkeoloji bakımından gözden geçirilmiş, birçok şahsi görüşlerden ve istatistiklerden faydalanılmıştır.

Vakit yurdu tarafından neşredilen bu eserin fiati 60 kuruştur.

DÜNKÜ SPOR GÜNÜ

(Başı 1. ci sayıfada)

Beşiktaş - Vefa maçı

İstanbul, 30 (A.A.) — İstanbul şildi turnuvasının yarı son maçı, bugün Şeref stadında- Beşiktaş - Vefa takımları arasında oynandı. Romen atletleri gel-medikleri için Şeref stadındaki karşılaşma günün tek spor hareketi idi. Maçın şild dömi finali oluşu ve karşılaşan takımların kuvvetli olmaları bu maça karşı oldukça büyük bir alâka uyandırdı.

Beşiktaşlılar alana, Fenerbahçeye karşı oynayan aynı kadro ile çıktılar:

Mehmed Ali - Hüsnü, Nuri - Feysi, Hasan, Faruk - Hayati, Hakki, Muzaffer, Şeref, Eşref.

Buna karşılık Vefa takımı da şöyle idi:

Şevket - Saim, Hüseyin - Yahya, Süleyman, Mir - Mustafa, Lütfi, Gazi, Enver, Cemal

Hakem Galatasaraydan Bay Suphi. Maça Beşiktaşlıların hücumu ile başlandı. Siyah - beyazlılar, bir hafta önceki başarı ile verdiği özgüvenle düzgün oynuyorlar. Fakat Vefa müdafaasının sert oyunu kazanacağına inanarak oynayan beşiktaşlıları yoruyor. Birinci devrede Beşiktaş takımının iyi çalıştığı 20-30 uncu dakikalar arasındaki arada Şeref üst üste iki güzel gol çıkardı.

İkinci devrede Vefa daha üstün bir oyun çıkardı. Beşiktaş hatları, sebebi anlaşılmayan bir durgunluk içinde bo-calıyor. Buna karşılık vefalılar, gittikçe artan bir canlılıkla hücumlarını durmadan tazeliyorlar.

25 inci dakikada Enver, Vefaya güzel bir gol kazandı. Bu sayıdan sonra umutları büsbütün artan vefalılar Beşiktaş daha fazla sıkıştırdılar. Fakat sayı yapamadılar. Maçı, böylece 2-1 Beşiktaş kazandı.

Yurd Postası

Çorumda ileri atılmalar

Bu, son günler, Çorum, yeni bir çalışma hızı içindedir. Atatürke, hergün daha yakın, daha gönüllü olmakla onurlanan Çorumun, bu, yürekte kopan enerjisine, hayran hayran saygılanmak bizden olmaları, kafası ve içi kötü olanların işidir.

Bakıyorum da, umutlarımızın birer birer oluşu, yücelişi karşısında, baştan başa bir il çevresinin derin derin sevincini, övünüşünü seçiyorum.

Bir ihtiyaçla konuşuyorum; içli içli esikden dert yanıyor ve bütün sözleri şöyle sonuçlanıyor:

— Bir genç olmadığımı, diyor, ne kadar üzülmüyorum..

Çorumun yolları, elektriği, mezbahası, yapıyor, şehir bayındırlanıyor, evlere dek su dağıtıldı, diyorlar; ilk okulları doğum evini, memleket hastahanesini öve öve bitiremiyorlar.

Peğenin tarih oluşuna, bütün Çorum kadını bayram yapıyor. Gönüllerin yırlardır süren acısının, dinişi bir kadın bayramından, özgürlüğünden çok, başka bir acunun bahtsız yolcularına son bir gerçekliği, son bir kez daha göstermek, yolumuza katmak kaygusudur.

Bu, yapılan, başarılan varlıklardan katkat çok, yapılacak, başarılacak olanlar da vardır.

Gönül birliği, kafa birliği, ülkü birliği ile Çorum'un yüksek faydalarını koruyanlar, bu, güzel, verimli ülke toprağının sağlık ekonomisi, kültür, sosyal eşitliğine de tam bir düzen ve önem vermek dolenindedirler.

Biz, yarın Çorum'da trahom, belso - şuklununun, firenginin savaşına başlanacağına inanıyoruz.

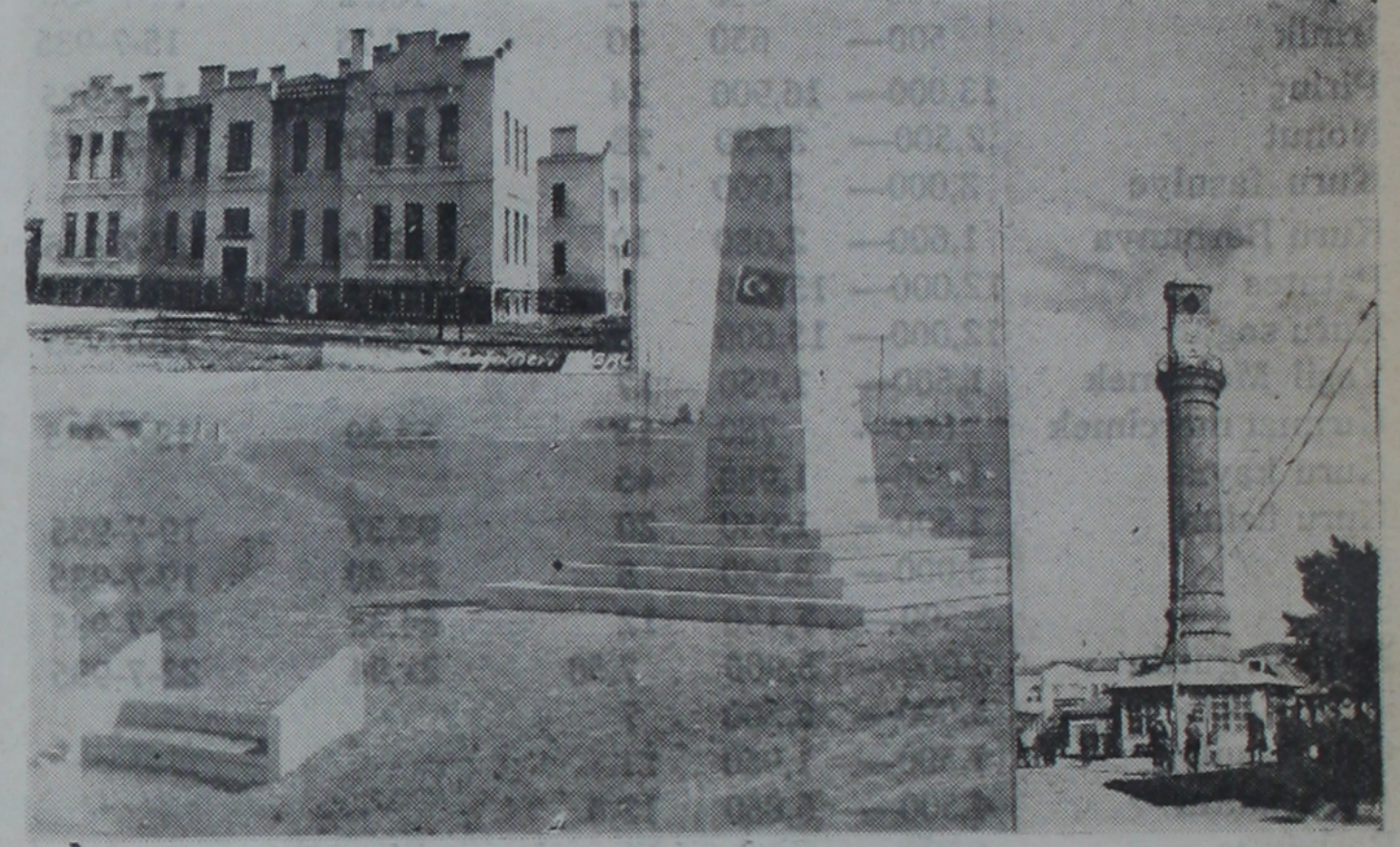
Trenin, Çorum ve bölgesinde buram buram dumanlar saçacağına, demir ağların Çorum bucaklarına da uzanacağına bel bağlayanlarıdır.

Sabah akşam taşkın bir sel gibi yolları neşe, civıltı, renk içinde kaynaşan ışıklaştıran çocuklarına bir lise armağan ışıklaştıran çocuklarına bir lise armağan Halk Partimizin yeni ve değerli başkanının bozkırdan getirdiği, devrim yel, tatlı tatlı Çorumu yelpazelemeğe başladı.

İlk havasının burcu burcu bir kokuğu ve yüreğimizde ateşin, gözümüzde güneşin, ruhumuzda sevginin tek bir sembolü var:

— A T A T Ü R K . . .

Cevdet BAYKAL

Çorumdan görünüşler

Faytonlar, Ankara'da, sayısı her sene biraz daha azalarak, her sene biraz daha eskiyip yıpranarak, ortadan büsbütün kaybolacağına benziyor. Yukarıda makinenin geri araçları önünde sürükliyen dalgasına karşı hâlâ tutunmaya çabalayan son faytonlardan birini görüyorsunuz.

Devlet Demiryolları ve Limanları Satılma Komisyonu İlanları

Muhammen bedeli 35282 lira olan muhtelif eb'atta meşe kereste 12 temmuz 1935 cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2646,15 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri

Kiralık ev

Yenişehirde Menekşe sokakında tekml konforlu dört oda bir avlu olan 3 numaralı ev kiralıktır. İstiyenler içindekilere sorabilirler.

1—2701

Lüks mobilye

Antika oymalı Avrupa malulâti yemek salonu, yazıhane tesisatı, salon, piyano, fevkalâde elbise ve çamaşır dolapları satılmaktadır. Telefon: 3947

1—2620

lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler 175 kuruş mukabilinde Ankara. Eskişehir ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1478) 1—2613

ULUS'un romanı

Tefrika: 1

San Michelenin kitabı

Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR
Vazan: Aksel MUNT

Subay bana, bu üç kişinin ölünceye kadar napis cezası giymiş ve depremde kaçmış en tehlikeli haydutlardan, Amedeo'nun ise memleketi yıllarca haraca kesmiş, sekiz defa cana kıymış, korkunç bir adam olduğunu da söyledi. Ben battaniyesinin üzerinde rahat rahat uyurken Banko di Napoli'ye girerek kasayı soyan ve gece bekçisini öldüren de o ve arkadaşları idi. Üçü de sabaha karşı kursuna dizilmişlerdi. Ölürken bir papas çağırılmışlar, kıyıları açıkça itiraf etmişler ve yitçice ölmüşlerdi.

Ne yazık ki başıma gelenler, süel bölgenin içine girmeyip yakınlarımda dolaşmakta ve heyecan verici haberler aramakta olan gazete ayarlarının kulağına irişti ve teşekkür olunur ki adının yanlışlıkla ikiye bölünmesi beni, bu yolda ün kazanmaktan kurtardı. Aneak yıkık şehirlerde daha çok kalacak

olursam Mesina haydutlarının her yere yetişen ellerinden kurtulamıyacağım da onları bilenlerce bana öğretildiğinden ertesi gün, erkenden, kıyı koruyucularıyla birlikte, gemilerine binip Recyo'ya doğru boğazı geçtim.

İlk depremde yirmi bin kişinin birden ölmüş olduğu Recyo'nun anlatılmaz ve unutulmaz bir hali vardı. Hele bütün kıyı boyunca, portakal bahçeleri arasına dağılmış olan küçük şehirlerin uğramış oldukları felaket daha korkunçtu. Eskiden belki İtalya'nın en güzel yerleri olan buralar, şimdi otuz binden çok insanın gömülü bulunduğu ucsuz bucaksız bir mezarlıktı ve bu mezarlığın üzerinde de, iki gecedenberi durmaksızın ve bardaktan boşanırcasına yağın yağmur altında, yarı çıplak binlerce kişi, açlıktan uluyarak, çığınlar gibi, şuraya buraya koşuyorlardı. Daha aşağılarda, deprem son dereceye varmış görünüyordu. Mesela, beş bin kişisinden belki iki yüzünün kurtulmuş olduğu Pellar'o'da yolların nerede olduğunu bile bulamadım. Korkudan titreyen insanlarla dolu olan kilise ikinci sallanışta yıkılarak bütün içine sığmamış olanları ezmişti. Mezarlık,

topraktan parçalanıp fırlamış tabutlarla dolu idi ve ben bu işitilmemiş şeyi Mesina'da da görmüştüm. Kilisenin yıkıkları üzerinde, on on beş kadar kadın, yırtık yırtık rubaları içinde titreyip duruyorlardı. Bunlar ağlamıyor, konuşmuyor, başlarını bükmüş, gözlerini yarı kapamış, hareketsiz duruyorlardı. Bunlardan biri, zaman zaman başını kaldırıp, birkaç erkeğin arasında, başına çağırarak bir şeyler söyleyen ihtiyar bir papasa bakıyordu. Papas, vakit vakit, ağza almaz bir küfür savurup yumruğunu denizin ötesindeki Mesina'ya doğru sallıyordu; şeytanın bucağı, Sadomla Gamure'nin eşi ve bütün felaketlerinin sebebi olan Mesina'ya..

Dizleri üzerinde, memede bir yavrucuk bulunan yanındaki kadına, dağarcığımdan bir kuru ekmeğe parçası verdim. Sesini bile çıkarmadan alıp bana bir portakal parçası uzattıktan sonra ekmeği dişleriyle kopardı, arka tarafında, ana olmak üzere olan kadının ağzına soktu, geri kalan parçayı da bir aç hayvan gibi kemirmeye koyuldu. İlk sırsınıda yıkılan evinden, memedeki çocuğu ile birlikte, nasıl kurtulmuş olduğuna bir türlü akıl erdirememekte olduğunu, yığımlar ara-

sından öteki iki çocuğu ile babalarını çekip çıkarmak için nasıl sabaha kadar çalıştığını, iniltilerini nasıl yüreği sızlayarak duyduğunu, ikinci bir sırsını olur olmaz iniltilerini birdenbire nasıl kesiliverdiğini anlattı. Kadının başında korkunç bir yara vardı, fakat yavrusu, tanrıya şükür olsun, sapaşağlamdı.

Kadın, konuşup dururken çocuğuna memede emiyordu. Çocuk çirliçplak, yavru Herkül gibi kuvvetli ve hadiselerle kayırsız görünüyordu. Öte yanda, çürümüş birkaç saman çöpü altında bir başka çocuk uyuyordu. Kadın bu çocuğu sokakta bulmuştu ve kimin nesi olduğunu bilen yoktu. Ben kalkıp giderken anasız çocuk kımıldamağa başladı. Kadın da onu hemen kucağına alıp ağzına öteki memesini verdi. İki bebeğe birden süt veren geniş göğüslü, sağlam yapılı bu Kalabriya köylüsüne baktım ve birdenbire onun adını hatırladım. O, romalıların Tabîgat Ana'sı idi; onun geniş göğsünden yüzbin ölünün kabri üzerine hayatın ırmağı akıyordu. Ey Ölüm, hani kargın! Ey kabir, hani utkun?

1(Sonu var)

Istanbul Sıhhi Müesseseler arttırma eksiltme komisyonunda n

Istanbuldaki Sıhhi müesseselerin 1935 malî yılı umum ihtiyacı aşağıda yazıldığı üzere ve her şartname mucibince ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — Cins ve miktarları, tahmini fiyat muvakkat teminatları, ihale gün ve şekilleri hizalarında gösterilmiştir.
- 2 — Eksiltme işi İstanbul Çağaloğlunda Sıhhat Müdürlüğü binasındaki komisyonda yapılacaktır.
- 3 — Tıp talebe yurdunun ekmeğe şartnamesi 126 kuruşa ve et şartnamesi 203 kuruşa ve aklıye hastanesinin ekmeğe şartnamesi 189 kuruş ve et şartnamesi ise 130 kuruş bedel mukabilinde yurt ve müesseseden alınabilir.
- Diğer şartname ve nünuneler de ait oldukları müesseselerde görülebilir.
- 4 — Eksiltmeye gireceklerin 1935 yılı ticaret odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı belgeleri ve eksiltmesine gireceği maddeye yeter muvakkat teminat veya banka meblağlarıyla belli gün ve saatte evvel komisyon a müracaatları. (3353)

Tıp talebe yurdu için

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi	Şekli
Ekmeğe	215,700—280,000	9.	1890,00		5-7-935	S. 14 kapalı zarf
Kuzu eti	3,000— 3,900	50				
Dağlıç eti	1,500— 1,950	50				
Sığır eti	7,000— 9,100	35				
Karaman eti	66,680— 76,650	45	Y. 3045,19		5-7-935	S. 14 kapalı zarf
Sadeyağı	11,000— 14,300	77	526,82		8-7-935	S. 14 kapalı zarf
Tuzsuz Tereyağı	1,100— 1,430	140	150,15		8-7-935	S. 14 Açık
Sabun	5,000— 6,500	28	137,50		10-7-935	S. 15 Açık
Zeytin yağı	6,000— 7,800	38	222,30		10-7-935	S. 15 Açık
Zeytin	4,000— 5,200	30	117		10-7-935	S. 15 Açık
Yumurta	70,000— 91,000	1,75	149,44		12-7-935	S. 15 Açık
Beyaz peynir	5,000— 6,500	45				
Kaşer peyniri	1,000— 1,300	70	287,62		12-7-935	S. 15 Açık
Makarna	2,000— 2,600	22				
Tel şehriye	50— 65	22				
Arpa şehriye	50— 65	22	45,04		15-7-935	S. 15 Açık
Un	6,000— 7,800	11	64,35		15-7-935	S. 15 Açık
Pirinç unu	500— 650	22	10,72		15-7-935	S. 15 Açık
İrmik	500— 650	20	9,75		15-7-935	S. 15 Açık
Pirinç	13,000— 16,900	24	304,20		17-7-935	S. 15 Açık
Nohut	2,500— 3,250	18	43,87		17-7-935	S. 15 Açık
Kuru fasulye	3,000— 3,900	16				
Kuru Barbunya	1,600— 2,080	10	62,40		17-7-935	S. 15 Açık
Patates	12,000— 15,600	7,50	85,75		17-7-935	S. 15 Açık
Kuru soğan	12,000— 15,600	5	58,50		19-7-935	S. 15 Açık
Yeşil Mercimek	1,500— 1,950	17				
Kırmızı mercimek	600— 780	18	53,39		19-7-935	S. 15 Açık
Kuru kayısı	1,500— 1,950	45				
Kuru üzüm	1,500— 1,950	20	93,37		19-7-935	S. 15 Açık
Soda	3,000— 3,900	8	23,40		19-7-935	S. 15 Açık
Süt	5,500— 7,150	12	64,35		22-7-935	S. 15 Açık
Kâse yoğurdu	3,000— 3,900	7,50	21,94		22-7-935	S. 15 Açık
Taze Bakla	5,000— 6,500	7				
Çalı Fasulya	1,500— 1,950	11				
Ayşe kadın	4,500— 5,850	12,5				
Barbunya	4,500— 5,850	10				
İspanak	6,000— 7,800	7,5				
Semizotu	1,250— 1,727	5				
Sakız kabağı	4,000— 5,200	5				
Bamya	1,000— 1,300	30				
Patlıcan	6,000— 7,800	10				
Yer domatesi	5,000— 6,500	5				
Sırik domates	2,000— 2,600	7				
Lâhana	4,000— 5,200	4				
Enginar	3,000— 3,900	6				
Pırasa	6,000— 7,800	5	406,96		22-7-935	S. 14 kapalı zarf
Arpa	3,000— 3,900	4,5				
Kepek	900— 1,170	3,5				
Saman	900— 1,170	2,5				
Kuru ot	500— 650	4,5	20,62		24-7-935	S.15 Açık
Benzin	5,500— 7,150	35	187,69		24-7-935	S. 15 Açık
Meşe odunu	200— 260	250				
Gürge odunu	500— 1,950	230	385,12		26-7-935	S. 14 kapalı zarf
Kriple kömürü	130— 170	1450	184,87		26-7-935	S. 15 Açık
Kok kömürü	135— 175	1750	229,69		26-7-935	S. 15 Açık
Mangal kömürü	15,000— 19,500	3,5	51,19		26-7-935	S. 15 Açık

Aklıye ve asabiye hastanesi için

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi	Şekli
Ekmeğe	400,000—420,000	9	2835		5-7-935	S. 14 kapalı zarf
Dağlıç	20,000— 35,000	50				
Karaman	4,000— 5,000	45				
Kuzu	9,000— 10,000	50				
Sığır	2,000— 3,000	35	1938,75		5-7-935	S. 14 kapalı zarf
Sade yağı	8,000— 12,000	70	765		8-7-935	S. 14 kapalı zarf
Sabun kalıp	8,000— 10,000	28				
Sabun toz	8,000— 10,000	14	315		10-7-935	S. 15 açık
Zeytin yağı	8,000— 12,000	38	342		10-7-935	S. 15 açık
Zeytin	3,000— 3,500	30	78,75		10-7-935	S. 15 açık
Yumurta	35,000— 50,000	1,75	65,63		12-7-935	S. 15 açık
Beyaz peynir	0,000— 1,000	45	33,75		12-7-935	S. 15 açık
Makarna	20,000— 25,000	20				
Şehriye	8,000— 10,000	20				
Kuskus	3,500— 5,000	15	581,25		15-7-935	S. 14 kapalı zarf
Un	4,500— 6,000	11	49,50		15-7-935	S. 15 açık
Pirinç	35,000— 42,000	24	756		17-7-935	S. 14 kapalı zarf
Bulgur	20,000— 25,000	11	206,25		17-7-935	S. 15 açık
Patates	35,000— 45,000	7,5	253,13		17-7-935	S. 15 açık
Kuru fasulye	15,000— 20,000	11				
Kuru barbunya	8,000— 10,000	10	240		17-7-935	S. 15 açık
Nohut	10,000— 12,000	18	162		17-7-935	S. 15 açık
Kırmızı mercimek	8,000— 10,000	18	135		19-7-935	S. 15 açık
Kuru kayısı	1,500— 2,000	45				
Kuru üzüm	1,500— 2,000	20	142,50		19-7-935	S. 15 açık
Soğan	10,000— 15,000	5	56,25		19-7-935	S. 15 açık
Süt	20,000— 25,000	12	225		22-7-935	S. 15 açık

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi	Şekli
Kâse yoğurdu	40,000— 50,000	7,5		281,25	22-7-935	S. 15 açık
Taze bakla	10,000— 15,000	7				
Ayşe kadın	10,000— 15,000	12,5				
İspanak	10,000— 15,000	7,5				
Semizotu	4,000— 5,000	5				
Sakızkabağı	10,000— 15,000	5				
Patlıcan	20,000— 30,000	10				
Yer domatesi	8,000— 10,000	5		641,25	22-7-935	S. 14 kapalı zarf
Arpa	3,500— 5,000	4,5				
Kepek	1,800— 2,500	3,5				
Mısır kırmızı	2,500— 3,000	4,5		33,50	24-7-935	S. 15 açık
Benzin	12,000— 15,000	35	393,75		24-7-935	S. 14 kapalı zarf
Odun	0— 2,000	240	360		26-7-935	S. 15 açık
Kriple maden kömürü	0— 500	1450	551,25		26-7-935	S. 14 kapalı zarf
Kok kömürü	700— 750	1750	984,18		26-7-935	S. 14 kapalı zarf
Mangal kömürü	20,000— 20,000	3,25	52,50		26-7-935	S. 15 açık

Heybeliada sanatoryumu için

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi	Şekli
Ekmeğe	20,800— 22,750	9				
Francala	11,200— 12,200	13,5		370,00	5-7-935	S. 15 açık
Dağlıç eti	14,000— 26,000	50				
Kuzu eti	1,050— 1,950	50	1048,00		5-7-935	S. 14 kapalı zarf
Sade yağı	2,240— 4,160	85	267,38		8-7-935	S. 15 açık
Tere yağı	700— 1,300	140	163		8-7-935	S. 15 açık
Sabun	1,050— 1,950	28	40		10-7-935	S. 15 açık
Zeytin yağı	1,400— 2,600	38	71		10-7-935	S. 15 açık
Zeytin	700— 1,300	30	28		10-7-935	S. 15 açık
Günlük yumurta	70,000—130,000	5				
Mutfak yumurta	28,000— 53,000	1,75	555		12-7-935	S. 14 kapalı zarf
Yakacak suyu	1,829— 3,395	50	225		12-7-935	S. 15 açık
Kaşer peynir	910— 1,990	70				
Beyaz peynir	910— 1,990	45	171		12-7-935	S. 15 açık
Makarna	700— 1,300	25				
Tel şehriye	130— 163	25				
Arpa şehriye	130— 163	25				
İrmik	140— 260	20	34		15-7-935	S. 15 açık
Un	1,680— 3,120	11	25,65		15-7-935	S. 15 açık
Pirinç	3,500— 6,500	24	117		17-7-935	S. 15 açık
Kuru Fasulye	700— 1,300	16				
Barbunya	630— 1,170	16	24		17-7-935	S. 15 açık
Patates	6,300— 11,700	7,5	52		17-7-935	S. 15 açık
Kuru soğan	3,500— 6,500	5	24		19-7-935	S. 15 açık
Süt	10,850— 20,150	12	181,35		22-7-935	S. 15 açık
Yoğurt	2,590— 4,180	20				
Kase yoğurdu	3,500— 6,500	7,5	108		22-7-935	S. 15 açık
Prasa	1,750— 3,250	5				
Lahana	1,400— 2,600	4				
Kereviz	1,120— 2,080	10				
İspanak	2,380— 4,420	7				
Taze bakla	2,100— 3,900	7				
Patlıcan	3,500— 6,550	10				
Taze bamya	560— 1,040	30				
Çalı fasulye	840— 1,560	11				
Sırik domates	800— 800	7				
Yer domatesi	700— 5,700	5				
Sakız kabağı	2,800— 5,200	5				
Enginar	2,100— 3,900	6				
Ayşe kadın	2,100— 3,900	12				
Semiz otu	1,400— 2,600	5				
Barbunya	1,050— 1,950	10	291		22-7-935	S. 15 açık
Kırma arpa	1,625— 3,250	5				
Saman	2,100— 3,900	2,5				
Kepek	1,400— 2,600	3,5				
Kuru ot	910— 1,690	4				
Arpa	1,625— 3,250	4,5	41		24-7-935	S. 15 açık
Odun	105— 195	250	36,53		26-7-935	S. 15 açık
Kriple maden kömürü	35— 60	1450	70		26-7-935	S. 15 açık
Kok kömürü	175— 325	1950	475		26-7-935	S. 14 kapalı zarf
Mangal kömürü	2,800— 5,200	3,5	13		26-7-935	S. 15 açık

Çocuk hastanesi için

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin Fi.	M. Teminat
-------	-----	------	------------	------------

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi	Şekli
Patates	5,500—	6,000	7,5	33,75:	17-7-935	S. 15 açık
Kuru soğan	3,000—	3,500	5	13,13:	19-7-935	S. 15 açık
Süt	20,000	30,000	12	270 :	22-7-935	S. 15 açık
Pancar	3,000—	3,500	7			
İspanak	3,000—	3,500	7			
Bakla	3,000—	3,500	7			
Sakızkabacı	3,500—	4,000	7			
Ayşekadın	3,500—	4,000	12,5			
Çalı	900—	1,000	11			
Bamya	500—	600	30			
Semizotu	1,000—	1,200	5			
Bezelya	200—	250	10			
Pırasa	3,000—	3,500	5			
Kereviz	2,000—	2,500	4			
Lahana	400—	500	4			
Domates	3,500—	4,000	5			
Enginar	5,500—	6,000	6			
Patlıcan	11,000—	12,000	10	306,90:	22-7-935	S. 15 açık
Arpa	3,500—	4,000	4,5			
Saman	3,500—	4,000	2,5			
Kuru ot	3,500—	4,000	4			
Kepek	3,500—	4,000	3,5	43,50:	24-7-935	S. 15 açık
Benzin	144—	144	35	3,87:	24-7-935	S. 15 açık
Odun	250—	300	230	51,75:	26-7-935	S. 15 açık
Kök kömürü	300—	400	1750	525 :	26-7-935	S. 14 kapalı zarf
Mangal kömürü	9,500—	10,000	3,5	26,25:	26-7-935	S. 15 açık

Kuduz tedavi müessesesine

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi ve şekli
Ekmek	12,000—	14,000	9	94,50:	5-7-935 S. 15 açık
Et Dağlıç	1,000—	6,000	50		
Kuzu eti	1,000—	5,000	50	262,50:	5-7-935 S. 15 açık
Sade yağ	700—	1,000	85	63,75:	8-7-935 S. 15 açık
Makarna	1,400—	1,600	25	30 :	15-7-935 S. 15 açık
Şehriye	200—	300	25	5,63:	15-7-935 S. 15 açık
Pirinç	1,400—	1,800	24	32,40:	17-7-935 S. 15 açık
Kuru Fasulya	500—	700	16	8,40:	17-7-935 S. 15 açık
Arpa	14,000—	18,000	4,5	60,75:	24-7-935 S. 15 açık
Odun	100—	250	250	28,12:	26-7-935 S. 15 açık
Kök kömürü	70—	80	1750	105 :	26-7-935 S. 15 açık

Haydarpaşa Emrazı sariye hastanesi

Cinsi	Çoğu	Azı	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi ve şekli
Ekmek	28,000—	26,000	9	189	5-7-935 15 Açık
Dağlıç eti	15,000—	12,500	47)	599,25	5-7-935 14 kapalı
Kuzu eti	2,000—	1,500	47)		
Sade yağ	3,000—	2,000	85	191,25	8-7-935 15 açık

Cinsi	Çoğu	Azı	Tahmin Fi.	M. Teminat	Eksiltme tarihi ve şekli
Tere yağı	800—	600	140	84	8-7-935 15 açık
Sabun	1,500—	1,200	28)	39	10-7-935 15 açık
Toz sabun	400—	300	25)		
Zeytin yağı	1,500—	1,000	38	42,75	10-7-935 15 açık
Zeytin tanesi	400—	300	120	9	10-7-935 15 açık
Günlük yumurta	73,000—	40,000	5)	304,65	12-7-935 15 açık
Mutbak	35,000—	20,000	1,75)		
Beyaz peynir	1,100—	900	45)	52,88	12-7-935 15 açık
Kaşar peyniri	300—	250	70)		
İrmik makarna	1,200—	1,000	25)	29,07	15-7-935 15 açık
Şehriye	1,200—	1,000	25)		
Un	2,500—	2,300	11	20,63	15-7-935 15 açık
Patates	2,500—	2,000	7,50	14,07	17-7-935 15 açık
Çalı fasulya	1,200—	800	16)	18,15	17-7-935 15 açık
Barbunya	500—	300	10)		
Tosya pirinci	4,500—	3,500	24	85	17-7-935 15 açık
Soğan	3,000—	2,500	5	11,25	19-7-935 15 açık
Yoğurt	3,000—	1,800	20)	84,38	22-7-935 15 açık
Kâse yoğurdu	7,000—	3,500	7,5)		
Süt	12,000—	10,000	12	108	22-7-935 15 açık
Enginar	600—	400	8)		
Taze bezelye	300—	200	15)		
Semizotu	450—	300	15)		
Taze bakla	500—	700	10)		
Kabak	1,500	1,200	05)		
Pancar	200—	150	07)		
Hıyar	1,800—	1,600	02,50)		
Taze bamya	450—	350	30)		
Domates kır.	1,800—	1,600	05)		
Taze biber	300—	200	12)		
Patlıcan	12,000—	11,000	10)		
Dolmalık biber	600—	500	10)		
domates	300—	250	07)		
Yeşil salata	7,000—	5,000	01,25)		
Kırmızı turp	800—	700	01,25)		
İspanak	2,500—	2,000	7,50)		
Havuç	300—	250	08)		
Kök kereviz	800—	650	10)		
Salamura yaprak	200—	150	25)		
Lahana	700—	600	04)		
Pırasa	700—	600	05)		
Karnabahar	300—	200	15)		
Çalı fasulya	1,500—	1,000	11)		
Ayşekadın	1,000—	600	12)		
Taze barbunya	1,000—	600	10)	104,22	22-7-935 15 açık
Kriple maden kömürü	160 ton	1450		174	26-7-935 15 açık
Kök kömürü	50 ton	1950		73,15	26-7-935 15 açık

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

İLAN

Kayserideki kıtaat aratının "222000" kilo ekmeği kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. İhalesi 12 Temmuz 1935 tarihine müsadif cuma günü saat 16 dadır. Tahmin bedeli 15318 liradır. Teminatı muvakkate miktarı 1149 liradır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün müracaat edebilirler. Eksiltmeye iştirak edecekler de teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde Kayserideki askerî arttırma, eksiltme komisyonuna vermeleri. (1487) 1—2583

İLAN

1 — Kirazlı garnizonunun senelik ihtiyacı olan 578.000 kilo un kapalı zarf münakasaya konulmuştur.
2 — Beher kilosunun muhammen fiyatı 9 kuruş 25 santim olup ihalesi 10-7-935 tarih ve çarşamba günü saat 15 de Bayramiç tümen satın alma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Münakasaya girecekler 3923 lira 25 kuruş muvakkat teminat makbuzu ile münakasa kanununun 2, 3 üncü maddelerine göre istenilen vesikalarla birlikte ihaleden bir saat evvel komisyonunda hazır bulunmaları. (1423) 1—2521

İLAN

Kırıkkale askerî sanat mekteplerinin senelik ihtiyacı olan 80,000 kilo ekmeğe 10 haziran 1935 tarihinde kapalı zarf usulüyle verilen fiyatlar komisyonca gali görüldüğünden 5 Temmuz 1935 cuma günü saat 14-17 ye kadar açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır. Taliplerin muhammen bedeli olan 8000 liraya mukabil teminatı evveliyesi olan 600 lirayı Kırıkkale askerî fabrikalar muhasebeciliğine yatırarak vaktinde mektep satın alma komisyonuna müracaatları. (1402) 1—2446

İLAN

Kırıkkale askerî sanat mekteplerinin ihtiyacı olan 6000 kilo toz şeker 22 Temmuz 935 pazarı günü saat 14: 17 ye kadar açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır. Talipler muhammen bedeli olan 1920 liraya mukabil 144 lira teminatı evveliyesini Kırıkkale askerî fabrikalar muhasebeciliğine yatırarak vaktinde mektep satın alma Ko. na müracaatları. (1559) 1—2693

Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

1 — Hepisinin tahmin edilen fiyatı 1804 lira 60 kuruş olan 700,000 çift büyük kopçanın ihale gününde verilen fiyat yüksek görüldüğünden açık eksiltmesi 5-7-935 cuma günü saat 11 de

Ankara belediye reisliği ilanları

İLAN

1 — Belediye için şartnamesine göre 42 parça mobil ve yapılmak üzere ve 6 parça tamir ettirilecektir.
2 — Muhammen bedeli 2700 liradır.
3 — Muvakkat teminatı 202,5 liradır.
4 — İstekli olanlar ihale günü olan 12-7-935 cuma günü saat on beşte komisyonuna gelmelidirler. (1517) 1—2628

İLAN

Mevkii	Nr:	Bir senelik kira B. Lira K.	Muvakkat teminatı Lira K.
Hal	29/1	1200	90
Atpazarı	29	112	8 40
"	33	51 20	3 84 depo

1 — Yukarıda yazılı iki dükkân ile bir depo 31-5-936 gününe kadar açık artırma ile kiraya verilecektir.
2 — Şartnamesini görmek isteyenler her gün muhasebeye gelebilirler.
3 — İhale 11-7-935 perşembe günü saat on beşte artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır. (1518) 2629

İLAN

1 — Atpazarında çayhanenin altında 27 ve 28 numaralı ufak dükkânlar 31-5-936 gününe kadar açık artırma ile kiraya verilecektir.
2 — Muhammen bir senelik kira bedeli (50) liradır.
3 — Muvakkat teminat (3,75) liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenler her gün muhasebeye gelebilirler.
5 — İhale 8-7-935 günü saat on beşte artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır. (1458) 1—2549

İLAN

1 — İtfaiye memur ve müstahdemini için (66) çift çizme alını eksiltmeye çıkarılmıştır.
2 — Muhammen bedeli (880) liradır.
3 — Muvakkat teminat (66) liradır.
4 — İhale 14 — 7 — 935 çarşamba günü saat onda Belediye Levazım Direktörlüğü odasında yapılacaktır.
5 — Şartnameyi görmek isteyenler her gün Levazım Direktörlüğüne müracaat edebilirler. (1465) 1 — 2565

2 — İlk teminat 135 lira 35 kuruştur.
3 — Şartnamesini parasız almak ve örneğini görmek isteyenler her gün öğleden sonra, eksiltmeye girecekler ilk teminat mektup veya makbuzlarıyla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. Satınalma komisyonunda bulunmaları. (1526) 1—2687

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonu ilânları

İLAN

5400 ilâ 8000 KİLO SIĞIR ETİ

Tahmin edilen bedeli (1840) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı et askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 11 Temmuz 1935 tarihinde perşembe günü saat 15 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyonca verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (138) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları. (1413) 1—2625

İLAN

500 ilâ	700 kilo	Kabak
400 ilâ	600 kilo	Taze fasulya
600 ilâ	800 kilo	Patlıcan
400 ilâ	800 kilo	İspanak
300 ilâ	400 kilo	Semiz otu
200 ilâ	300 kilo	Taze bakla
200 ilâ	300 kilo	Domates
350 ilâ	500 kilo	Lahana
600 ilâ	800 kilo	Pırasa
200 ilâ	300 kilo	Yer elması
80 ilâ	100 kilo	Karnabahar

Tahmin edilen bedeli (654) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı sebze askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 11 Temmuz 1935 tarihinde perşembe günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyonca verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (4) lira (91) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları (1514) 1—2626

4786 TON LAVAMARİN KÖMÜRÜ
178,5 TON KRİPLE KÖMÜRÜ

Tahmin edilen bedeli (64717) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme askerî fabrikalar umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 16 Temmuz 935 tarihinde saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname (3) li-

ra (24) kuruş mukabilinde komisyonca verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (4485) lira (85) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyonca vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları. (1555) 1—2692

